

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

WĄBRZEŹNO- CWA.PL

**Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**

tel. 516 836 355

**Tanie Dachy
Jabłonowo**

sprzedaż - pomiar - montaż

• Dachy • Rynny • Akcesoria
• Garaże • Okna
• Obróbki blacharskie

GMINA RYŃSK

**KGW w Myśliwcu
ma już 75 lat**

str. 2 - Fotorelacja

REGION/KRAJ

**Poselska aktywność
na piątkę z plusem**

str. 3 - Aktualności

CZWARTEK

21 LISTOPADA 2024

ISSN: 2080-0878

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 47/2024 (812)

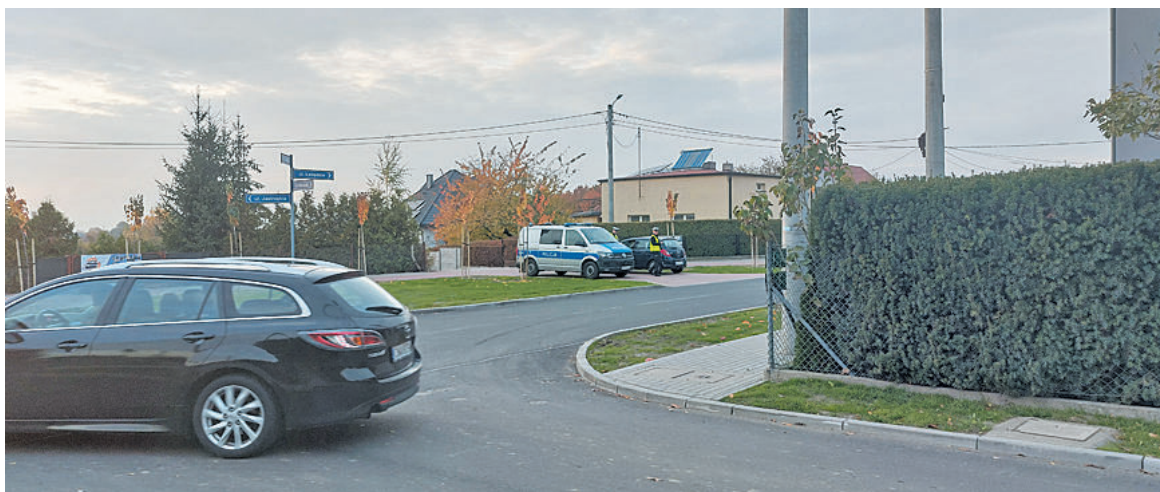
CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Bez progów jeżdżą za szybko?

WĄBRZEŹNO ▶ W poniedziałek 28 października br. nasi Czytelnicy odnotowali fakt sprawdzania prędkości pojazdów poruszających się z kierunku ulicy Jastrzębiej w przedłużeniu w Łabędzią. Mieli ku temu powód

Sprawa jest dla nich bardzo ważna, bo po modernizacji wodociągowej i wszechstronnej przebudowie tych dróg zniknęły progi zwalniające i dodatkowe oznakowanie wewnątrz Osiedla Ptasiego. Nic jednak ogólnie się pod tym względem nie zmieniło. Są to szlaki komunikacyjne, ograniczone maksymalną prędkością pojazdów do 30 km/godz.

– Chyba nie wszyscy przestrzegają tej zasady, bo pomimo krótkiej obserwacji zatrzymano

wskutek rejestracji radaru nadjeżdżający pojazd – informują mieszkańcy osiedla, którzy wymieniają się też dalszymi uwagami.

– Dlaczego trzeba się spieszyć na drogach wewnątrzosiedlowych? – pyta właścicielka domu przy Jastrzębiej. – Dojazd do miejsca zamieszkania, czy z wizytą u znajomych będzie się różnił w czasie ostatecznym być może o całą minutę albo mniej. Czy naprawdę warto zyskać te kilkadziesiąt sekund, żeby co?

Wcześniej pojawić się w domu czy przywitać się z przyjaciółmi? Jakże to ma znaczenie? Mogłoby się wydawać, że brak progów zwalniających, których na ulicy Jastrzębiej było kilka, będzie znacznie zdrowszy dla naszego uzębienia, a przynajmniej utrzymania plomb na miejscu. Oznakowanie wskazujące na drogi wewnętrzne jest jasne jak i dozwolona na nich prędkość poruszania się wszelkiego rodzaju pojazdów.

dokończenie na str. 6

Wąbrzeźno

Burmistrz w zacnym gronie

Burmistrz Tomasz Zygnarowski odebrał w ostatnich dniach powołanie na członka Rady Programowej Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego.

Tym samym wóldarz naszego miasta został jednym z piętnastu członków rady, a powołanie odebrał z rąk sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Tomasza Szymańskiego. Jednostka została powołana w 2015 roku i ma co do zasady poprzez analizy, badania i debaty wspierać samorządy i wpływać na przepisy prawa regulujące ich działanie.

– Po odebraniu aktu powołania i pierwszym posiedzeniu rady uczestniczyć w debacie samorządowej pt. „Czy polska potrzebuje

zmian liczby gmin i powiatów”? To bardzo złożona i trudna kwestia. Ilu specjalistów, tyle pomysłów i opinii, a wątpliwości i obaw wiele. Zapewne pytanie postawione w debacie szybko nie znajdzie odpowiedzi... – zauważa burmistrz Tomasz Zygnarowski.

Pod informacją o powołaniu do rady burmistrza Wąbrzeźna pojawiły się gratulacje, do których się przyłączyło.

**Oprac. B. Walas
fot. UM**

KGW w Myśliwcu ma już 75 lat

GMINA RYŃSK ➤ W sobotę 16 listopada br. obchodzono uroczyste jubileusz Koła Gospodyń Wiejskich w Myśliwcu

Była to okazja do refleksji nad historią, tradycją, siłą i zaangażowaniem mieszkanki Myśliwca na przestrzeni ostatnich 75 lat.

– Był to czas ogromnego wkładu pracy obecnych członkiń jak i tych których już nie ma wśród nas – powiedziała przewodnicząca KGW Elżbieta Sądowska i kontynuowała. – Nasza działalność rozpoczęła się w 1949 roku. W okresie 75 lat nasze koło było prowadzone przez następujące przewodniczące: Emilię Zygmunt, Helenę Sądowską, Gertrudę Czechowską, Gabrile Potorską, Janinę Froń, Ewę Czernik, Eugenię Szafrąską, Elżbietę Sądowską. Celem koła było zrzeszenie kobiet na wsi. Organizowano kursy szycia, gotowania, pielęgniarstwa, a także kursy podnoszące kwalifikacje rolnicze kobiet. Koło, między innymi, rozprowadzało pisklęta i zaopatrywało w pasze dla drobiu. Dziś może wzbudzać to zdziwienie, ale takie były potrzeby. Z duchem czasu nasze koło gospodyń było świadkiem wielu zmian związanych z nowoczesnością, w których

również bierzemy aktywny udział. Promujemy się na jarmarkach świątecznych, dożynkach, wspieramy różne akcje charytatywne jak pikniki czy Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Brałyśmy udział w „Bitwie Regionów”. 75 lat działalności to znaczny wiek. Niewiele organizacji może pochwalić się tyluletnią działalnością. Chcemy podziękować wszystkim paniom za współpracę, zaangażowanie, bo dzięki wam ta inicjatywa ma sens.

Mamy nadzieję, że członkiń koła będzie przybywać, a nasza praca będzie sprawiała satysfakcję, co zmotywuje przyszłe pokolenia do kontynuowania tradycji – powiedziała gospodyni spotkania, przewodnicząca Elżbieta Sądowska.

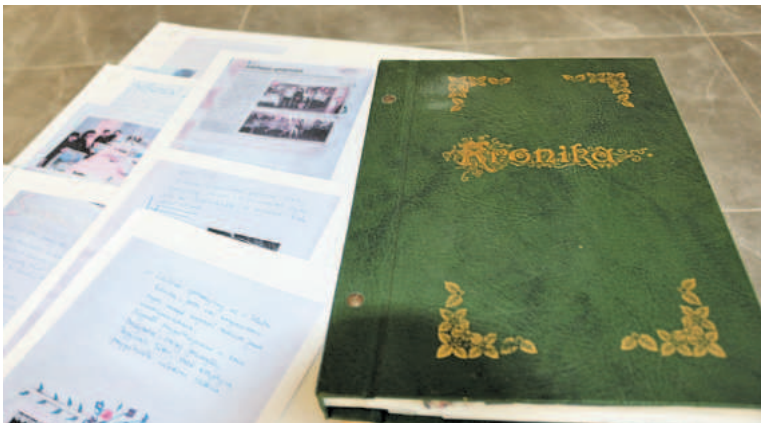
KGW w Myśliwcu zrzesza 46 członkiń, którym składali życzenia i dziękowali za aktywną pracę samorządowcy powiatowi i gminni, przedstawiciele instytucji oraz organizacji z najbliższej okolicy,

a także członkinie zaprzyjaźnionych kół gospodyń wiejskich. Gratulacji i dobrych słów było wiele. Gospodarz gminy wójt Władysław Łukasik zwrócił między innymi uwagę na fakt, że aktywna praca społeczna nie jest łatwa do pogodzenia z codziennym życiem rodzinnym i licznymi domowymi obowiązkami. Panie z KGW potrafią sobie doskonale to zorganizować i odnosić sukcesy w obu tych sferach życia.

Licznie zgromadzeni goście dziękowali jubilatkom za wieloletnią i owocną współpracę, życząc kolejnych wspaniałych sukcesów, pomyslności oraz pięknych jubileuszy. Nie zabrakło też licznych prezentów i kwiatów. Wśród słów pożegnania były podziękowania za piękne, jubileuszowe przyjęcie, pyszne dania i wspaniały urodzinowy tort.

Przy okazji ważnego jubileuszu KGW w Myśliwcu trzeba zauważyć, że organizacje tego typu działające w tej miejscowości, jak i w wielu innych, mają od wielu lat niebagatelną rolę do odegrania. Zawsze stoją na wysokości zadania i aktualnych potrzeb, bardzo różnych w historii ich działania. W ostatnich czasach odbywają się wszelkie imprezy wiejskie z udziałem pań zrzeszonych w kołach gospodyń wiejskich. Trudno wyobrazić sobie jakieś wydarzenie lokalne bez udziału kobiet z miejscowego koła.

**Tekst i fot. B. Walas
oraz fot. KGW**

Poselska aktywność na piątkę z plusem

REGION/KRAJ ▶ Samorządowcy, społecznicy, rolnicy i przedsiębiorcy uczestniczyli w spotkaniu „Pierwszy rok w Sejmie”, zorganizowanym przez posła Marcina Skonieczkę. W czwartek 14 listopada pochodzący z naszego powiatu parlamentarzysta podczas spotkania w świetlicy w Nowej Wsi Królewskiej opowiedział o swojej pracy, doświadczeniach i planach na kolejne lata sejmowej kadencji

Marcin Skonieczka, jako doświadczony samorządowiec i wieloletni wójt gminy Płużnica, wielokrotnie wykazał się nietuzinkowymi pomysłami oraz dużą aktywnością. Jako poseł również nie zwalnia tempa. Mimo krótkiego stażu parlamentarnego jest jednym z najaktywniejszych posłów, zarówno w sali sejmowej, jak i podczas licznych uroczystości państwowych, spotkań z wyborcami oraz wystąpień medialnych.

– W ubiegłym tygodniu spotkałem się z osobami, z którymi na terenie powiatu wąbrzeskiego współpracuję od lat i które wspierały mnie w drodze na Wiejską. Zdałem im relację z mojej poselskiej działalności w pierwszych dwunastu miesiącach – mówi Marcin Skonieczka. – Minął rok od momentu, gdy złożyłem ślubowanie po-

selskie, dlatego uznałem, że to dobra okazja, aby podsumować to, co wydarzyło się w moim życiu w ciągu tego czasu – dodaje poseł.

Marcin Skonieczka zilustrował wystąpienie prezentacją, podsumowującą efekty jego działalności społecznej i samorządowej. Ponadto szczegółowo opowiedział zebranym o kulisach swojej pracy w Sejmie. Były to nie tylko statystyki, analizy i zdjęcia, ale również kilka anegdotów związanych z sejmowymi kuluarami. Poseł przedstawił także swoje plany na przyszłość oraz oddał głos gościom. – Podzielili się oni ze mną swoimi przemyśleniami i zadawali pytania, co stworzyło okazję do ciekawej wymiany opinii – podkreśla parlamentarzysta.

Do tej pory Marcin Skonieczka przemawiał z mównicy

sejmowej 117 razy, co daje mu, wśród wszystkich posłów, distinguished miejsce pod względem liczby wystąpień. Natomiast w Klubie Parlamentarnym Polska 2050 – Trzecia Droga zajmuje pierwsze miejsce, a wśród posłów koalicji 15 października – czwarte. Może pochwalić się także niemal stuprocentową frekwencją, ponieważ brał udział w 99,9% głosowań (na 1022 głosowania uczestniczył w 1021).

– W swoim okręgu wyborczym uczestniczyłem w 109 uroczystościach i spotkaniach, odwiedzając 13 z 14 powiatów. Wystąpiłem 95 razy w programach radiowych i telewizyjnych, takich jak: Polsat News, TOK FM, TVP Info, Polsat News Polityka, TV Republika, Wydarzenia 24, TVP 3 Bydgoszcz, Polskie Radio 24, Polskie Radio PiK, Polskie Radio RDC i wPolsce24. Ponadto wziąłem udział w 18 briefingach prasowych – mówi poseł. – Z kolei jako sekretarz klubu parlamentarnego jestem odpowiedzialny za przydzielanie projektów ustaw i uchwał posłankom oraz posłom z naszego klubu. Do tej pory Sejm rozpatrzył 230 naszych projektów ustaw, z których 100 zostało już przyjętych. Dodatkowo podjęliśmy 173 uchwały. Łącznie byłem odpowiedzialny za przygotowanie 1022 głosowań posłów mojego klubu – wyliczał Marcin Skonieczka. – Pełnię ponadto

funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, która odbyła 38 posiedzeń. Jestem również członkiem Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która obradowała 54 razy. Poza tym jestem także założycielem i przewodniczącym parlamentarnego zespołu ds. hematologii, który rozpoczął działalność w październiku tego roku – składał sprawozdanie poseł.

Marcin Skonieczka akcentował swoje zaangażowanie oraz zainteresowanie sprawami dotyczącymi wsi i rolnictwa. – Najważniejszym projektem ustawy, w którego przygotowanie byłem zaangażowany, jest ten dotyczący wzmocnienia roli sołectw. Po licznych konsultacjach zaproponowałem w nim między innymi: wprowadzenie obowiązkowego funduszu sołeckiego w każdej gminie, wyższą refundację wydatków sołectw, diety i ubezpieczenie dla wszystkich sołtysów, możliwość tworzenia młodzieżowych rad sołeckich oraz ustanowienie funduszy osiedlowych – mówi parlamentarzysta.

– Tak w skrócie przedstawia się moja aktywność w pierwszym roku pełnienia funkcji posła na Sejm RP. Był to czas poznawania możliwości i zdobywania doświadczenia. Chciałbym, aby drugi rok mojej kadencji był okresem specjalizacji. Jednym z tematów, na których

zamierzam się skupić, będzie z pewnością partycypacja społeczna – wskazał Skonieczka. – Dziękuję wszystkim, którzy wspierali mnie i nadal wspierają w mojej działalności politycznej. To dzięki Wam mogę pracować w Sejmie, aby głos mieszkańców naszego regionu był słyszany i uwzględniany w podejmowanych decyzjach – podsumował poseł Marcin Skonieczka.

Warto dodać, że poseł Marcin Skonieczka pracuje w kilku komisjach i podkomisjach, a także stałych delegacjach parlamentarnych i grupach bilateralnych oraz zespołach parlamentarnych: Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (wiceprzewodniczący), Podkomisja stała finansów i ustroju samorządu terytorialnego, Podkomisja stała polityki regionalnej i wydatkowania środków Unii Europejskiej, Delegacja Sejmu i Senatu RP do Zgromadzenia Parlamentarnego Sejmu i Senatu RP, Sejmu RL i Rady Najwyższej UA, Polsko-Tajwański Zespół Parlamentarny, Parlamentarny Zespół Absolwentów Szkoły Liderów im. Zbigniewa Pełczyńskiego, Parlamentarny Zespół ds. hematologii (przewodniczący), Parlamentarny Zespół ds. zaginięć.

(krzan)
fot. (FB Marcin Skonieczka)

OGŁOSZENIE

KURCZAKI Z RUŻA

Sprzedaż do 25.11.2024 r. włącznie

Waga 3,5/KG

w godzinach od 09:00 - 17:00

Z budynku o najnowszych rozwiązaniach i zaleceniach „Nowoczesnego chowu kurcząt”

**ZAPRASZAMY
BURKWICZ**

606-110-483 / 54 280 19 22

SPRZEDAM

Wały kolczaste

do głębosza

Szerokość 1,60

Odważnych kobiet u nas nie brak

POWIAT ▶ W czwartek 14 listopada w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie odbyło się spotkanie poświęcone sylwetkom „odważnych kobietach ziemi wąbrzeskiej”, które prowadził regionalista Paweł Becker

– Tematyka spotkania została bardzo pozytywnie odebrana przez wąbrzeskie środowisko. Paweł Becker uwagę skupił na siedmiu charyzmatycznych kobietach – informuje wicestarosta powiatu wąbrzeskiego Gizela Pijar. – Przedstawił sylwetki kobiet, które żyły na terenie naszego powiatu, a na kartach lokalnej historii zapisały się jako aktywne działaczki różnych obszarów życia społecznego – dodaje Gizela Pijar.

Uczestniczki i uczestnicy pre-

lekcji mieli okazję poznać bliżej życiorysy kilku niezwykłych kobiet, którymi były:

- Maria Brylska (1940-2012) – słynąca z kultury osobistej, skuteczna w swoich przedsięwzięciach działaczka samorządowa związana z Gminą Książki i Urzędem Miasta Wąbrzeźno,
- Jolanta Sartori (1954-2023) – działaczka Polskiego Czerwonego Krzyża (PCK),
- Gustawa Jarecka (1908-1943) – pisarka, współautorka Archi-

wum Ringelbluma,

- Jadwiga Łojewska-Stempniewicz (1905-1992) – działaczka społeczna, żołnierz Armii Krajowej,
- Salomea Sujkowska (1912-1996) – lekarka, żołnierz Armii Krajowej, działaczka społeczna, fundatorka stypendiów i sprzętu medycznego,
- Antonina Morawska (1916-1998) – żołnierz Batalionów Chłopskich, Sprawiedliwa wśród Narodów Świata, malarka, działaczka kulturalna,

• Janina Omańkowska (1859-1927) – organizatorka tajnego nauczania, matka chrzestna powstania wielkopolskiego, uczestniczka powstań śląskich, marszałek-senior Sejmu Śląskiego, jako druga kobieta w dziejach świata przewodniczyła obradom parlamentu.

– To początek długiej listy kobiet, które na przestrzeni minionych dziesięcioleci nie szczędziły sił w pracy na rzecz lokalnej społeczności. Dziękuję tym, którzy

pomogli nam zebrać materiały biograficzne. Tak wspólnie pozwolimy przetrwać pamięci „o odważnych kobietach ziemi wąbrzeskiej” – podsumowuje Gizela Pijar

Spotkanie zostało zorganizowane w ramach ogłoszonego przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego roku 2024 jako Roku Kobiet Odważnych.

(oprac. krzan)

fot. Starostwo

Powiatowe w Wąbrzeźnie

Gmina Dębowa Łąka

Seniorzy wydali kalendarz

Zgodnie z zapowiedzią przygotowali i zrealizowali wyjątkowy kalendarz na rok 2025.

Uczestnicy zajęć w Klubie Seniora w Lipnicy są niesamowicie aktywni i potrafią brać z życia pełnymi garściami. Tylko uczyć się od nich radości z codziennego dnia. Sesje zdjęciowe z akcji wykonywa-

nia ziemniaków czy z barwnymi jesiennymi liśćmi to tylko nieliczne z ostatnich zdarzeń w tej wyjątkowej grupie. Potrafią зараzić swoją pozytywną energią nawet zdalnie. Publikowane fotografie na stronie

klubu są wyjątkowe i przywołują wspomnienia, i wspaniałe skojarzenia. Co więcej, przesłanie fotografii kalendarzowych, dedykowanych odpowiednio do pory roku tchną radością i nawiązują do polskich

tradycji.

Seniorom z Lipnicy i kierownik klubu Katarzynie Wrzesińskiej gratulujemy pomysłu i jego realizacji. Przyłączamy się też do życzeń zdrowia, energii i zadowolenia, któ-

re złożył seniorom wójt gminy Dębowa Łąka Mateusz Rutkowski, odwołując klubowiczów w Lipnicy z okazji Światowego Dnia Seniora.

B. Walas

fot. str. klubu

„Dziady” wiecznie żywe

WĄBRZEŹNO 13 listopada w Wąbrzeskim Domu Kultury publiczność miała okazję obejrzyć współczesną inscenizację drugiej części „Dziadów” Adama Mickiewicza. Spektakl w wykonaniu młodzieży wąbrzeskich szkół średnich wyreżyserowały Justyna Prajs i Katarzyna Wiśniewska

Widzowie byli oczarowani widowiskiem, za które nagrodzili aktorów wielkimi brawami, dziękując im za niesamowite zaangażowanie, profesjonalizm oraz podjęte teatralne wyzwanie.

Na scenie domu kultury wystąpili uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących oraz Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie. – Młodzież miała zaledwie kilka tygodni na przygotowanie spektaklu. A trzeba przyznać, że było to arcytrudne zadanie. Uczniowie wąbrzeskich szkół ponadpodstawowych stworzyli jedyną w swoim rodzaju interpretację Mickiewiczowskiego dzieła – ocenia Gizela Pijar, wicestarosta powiatu wąbrzeskiego. – Ponad 300 osób bijących brawa na zakończenie spektaklu niech będzie źródłem motywacji do podejmowania kolejnych teatralnych wyzwań przez pokolenie młodych wąbrzeskich artystów – dodaje Gizela Pijar.

Oryginalne połączenie klasyki i tradycji ze współczesnymi klimatami pozwoliło stworzyć widowisko, którego nie powstałoby się nawet zawodowy teatr.

Spektakl z zagubioną w czasie influencerką, nastrojowo dobranym repertuarem wokalnym i odprawiającym swoje rytuały Guślarzem wywarł na publiczności ogromne wrażenie. Natomiast odpowiedzią na postawione przewrotnie po spektaklu pytanie, nawiązujące do tytułu jednego z dramatów Szekspira „I jak wam się podobało”, były burzliwe oklaski publiczności w wypełnio-

nej po brzegi sali widowiskowej WDK.

– Na scenie domu kultury wystąpiliśmy z naszym teatrykiem, prezentując „Monię i Dziady” albo „Dziady na inny sposób”. Było to niezwykle wydarzenie, które dostarczyło nam wielu emocji – napisała na swoim facebook’owym profilu Daria Serhienko, uczennica wąbrzeskiego liceum zaangażowana w przygo-

towanie przedstawienia. – Już od pierwszych chwil, kiedy staliśmy za kulisami, czuło się napięcie i ekscytację. Każdy z nas włożył całe serce w przygotowania, a na scenie emocje sięgały zenitu – od śmiechu i wzruszeń po momenty pełne refleksji. Publiczność reagowała żywo, a ich oklaski dały nam skrzydeł relacjonowała Daria. – Serdecznie dziękuję Pani Gizeli Pijar za zainicjowanie tego

projektu, a Pani Katarzynie Wiśniewskiej i Pani Justynie Prajs za wsparcie, reżyserię oraz cenne lekcje aktorskie, które pomogły nam ożywić tę wyjątkową interpretację „Dziadów”. Przed nami z pewnością jeszcze wiele występów i wyzwań. Kto wie, dokąd przeniesie nas Monia? Czy zobaczymy się w nowych miejscach i nowych historiach? Czas pokaże, a my jesteśmy na to gotowi! – zapowiada Daria Serhienko

Podziękowania dla młodzieży i kadry reżyserskiej złożyli również wicestarosta Gizela Pijar oraz dyrektora ZSO Aleksander Czarnecki.

Spektakl zrealizowano w ramach programu Dom Kultury + Narodowego Centrum Kultury ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie na realizację projektu „Kulturalna układanka” WDK otrzymał w pierwszym kwartale 2024 r.

(krzan)
(fot. nadesłane,
Anna Stasiak/
UM Wąbrzeźno)

Wąbrzeźno

Poznajmy ludzi i historię miasta

W czwartek 21 listopada o godz. 17:00 Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza na kolejne spotkanie przypominające sylwetki artystów związanych z Wąbrzeźnem.

Tym razem bohaterem opowieści będzie Hans Toepper (1885-1956), niemiecki malarz urodzony w Wąbrzeźnie. Paweł Becker zaprezen-

tuje życiorys, zarówno artystyczny jak i polityczny, tego interesującego człowieka. – Dowiemy się między innymi jakie związki miały obra-

zy Toeppera z operami Wagnera i których prominentnych polityków niemieckich portretował, a także jaki był udział malarza w puczu monachijskim – zapowiada Dorota Otremba.

Spotkanie poprowadzi historyk Paweł Becker. Jak podkreślają organizatorzy, takie cykliczne spotkania pozwalają na pogłębianie wiedzy i odnajdywanie ludzi, których twórczość buduje naszą tożsamość, poczucie wartości i przynależności.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Wąbrzeźno

Propozycja dla maluchów

22 listopada (piątek) o godz. 17:00 WDK zaprasza na spektakl teatralny dla dzieci pt. „Różowa księżniczka”.

Tym razem aktorzy Małych Form Teatralnych „MIKI” prezentują historię księżniczki o imieniu Eliza. – Dziewczynka bardzo lubi kolor różowy. Niestety, ta barwa jest bardzo niepraktyczna podczas zajęć, wykonywanych przez główną bohaterkę. Czy znajdzie się sposób na ulubiony kolor i dziewczynka będzie mogła bez przeszkód wykonywać swoje

zajęcia? O tym i o wielu innych ciekawych rzeczach dowiedzie się, uczestnicząc w przedstawieniu – zachęca Dorota Otremba.

Bilety w cenie 10 zł do nabycia w kasie WDK od poniedziałku do piątku w godz. 12:00 – 16:00 lub bezpośrednio przed spektaklem.

(oprac. krzan)

Seniorzy spotkali się w Łobdowie

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Koło Gospodyń Wiejskich w Łobdowie zaprosiło kilkadziesiąt osób w wieku 60+ na wspólny obiad

Zaproszenie zostało przyjęte, a przybyli goście delektowali się smacznymi potrawami i wrażeniami artystycznymi, które zapewnił występ dzieci ze scholi parafialnej w Łobdowie, prowadzonej przez ks. proboszcza Piotra Rutkowskiego. Nie mogło zabraknąć w tym dniu (10.11.24) pieśni patriotycznych, które związane były tematycznie ze Świętem Niepodległości. Wszystkim przypadło do gustu to szczególne spotkanie, które potrwało kilka godzin i pozwoliło integrować się mieszkańców Łobdowa i okolic.

Wydarzenie to relacjonuje przewodnicząca KGW w Łobdowie Elżbieta Gościńska odpowiadając zarazem na zadane pytania.

– Nie prowadzimy żadnego projektu, a spotkanie zorganizowałyśmy przy wsparciu z funduszu

sołeckiego, który jest ograniczony. Działamy od wielu lat, ale dopiero w bieżącym roku się zarejestrowaliśmy. Ja sama działam od 1996 roku, a zaczynałam jako skarbnik naszej organizacji. Po rejestracji w tym roku będziemy mogli korzystać ze wsparcia finansowego Agencji Rynku Rolnego. Nie składaliśmy żadnych wniosków projektowych, bo wymagana jest dwuletnia działalność oficjalna. My pracowaliśmy z potrzeby serca i własnym sumptem remontowaliśmy naszą obecną siedzibę po starej szkole w Łobdowie. Użytkowanie udostępnionych nam pomieszczeń związane jest z kolejnymi niezbędnymi naprawami i bieżącymi remontami, co wcale nie jest łatwe. Być może za kilka lat będą inne rozwiązania, ale przez ten czas musimy sobie radzić

tu i teraz. Nasze koło liczy 36 członków, z których dużą część stanowią młode osoby. To bardzo cieszy, bo będzie komu przekazać pałeczkę pokoleniową, żeby tradycje były kontynuowane, a działalność na rzecz lokalnej społeczności mogła się rozwijać. Wcześniej organizowaliśmy festyny plenerowe typu: święto pieczonego ziemniaka czy popularyzację potraw z gęsiny. Miało to miejsce zwykle jesienią, więc pogoda nie bardzo nam sprzyjała. Od 4 lat organizujemy spotkania seniorów w naszej świetlicy i cieszą się one coraz większą popularnością, zainteresowaniem i sympatią. Za zaangażowanie w pracę winna jestem podziękowanie wielu osobom, ale dzisiaj wspomnę tylko o dobrej współpracy z proboszczem ks. Piotrem Rutkowskim,

prowadzącym lokalną scholę i radą sołecką w Łobdowie. W środę 13 listopada zaplanowane są warsztaty kulinarne prowadzone w KGW w Łobdowie przez instruktorkę Elżbietę Tomaszewską. Rozwijanie swoich umiejętności w każdym zakresie to ambicja pań stowarzyszonych w tym kole. Znając kreatywność i przedsiębiorczość kobiet z Łobdowa, można spodziewać się wyjątkowych wydarzeń w tej miejscowości – dodaje przewodnicząca KGW.

Zgodnie z oficjalnym przekazem należy poinformować, że Dzień Seniora był wydarzeniem, które zostało zorganizowane we współpracy sołtysa wsi Łobdowo i rady sołeckiej oraz KGW w Łobdowie. Goście dopisali, a frekwencja była prawie 100-procentowa. Uczestni-

cy spotkania stwierdzili zgodnie, że takich wydarzeń potrzeba im więcej. Kilka dni później, bo 13 listopada br. odbyło się szkolenie kulinarne w sali wiejskiej, które poprowadziła Elżbieta Tomaszewska. Pod okiem instruktorki panie z KGW w Łobdowie przygotowały takie dania jak: krem z cukinii z paluchem z ciasta francuskiego z parmezanem, kurczak po koreańsku, sushi w kilku wariantach oraz deser z tapioką i musem mango.

To, że członkinie koła w Łobdowie działają aktywnie i rozwijają się wszechstronnie, jest faktem, a przygotowane dania na warsztatach kulinarnych pobudzają apetyt nawet, gdy są podawane tylko w wersji fotograficznej.

B. Walas
fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

Firma Istrail z Golubia-Dobrzynia poszukuje profesjonalnej, niedużej firmy ogólnobudowlanej do nawiązania stałej współpracy w zakresie realizacji projektów budowlanych, remontowych, inwestycyjnych oraz drobnych prac

Wymagania:

- doświadczenie w branży budowlanej
- znajomość przepisów i norm budowlanych
- solidność, terminowość w realizacji zleceń
- elastyczność w podejściu do realizacji różnych projektów

Oferujemy:

- długoterminową współpracę przy różnych projektach budowlanych
- atrakcyjne warunki współpracy

Zainteresowane firmy prosimy o kontakt pod adresem email:

jzielinska@istrail.pl

lub telefonicznie pod numerem:

664 179 840

Wąbrzeźno

Bez progów...

dokończenie ze str. 1

Wszyscy świadomi kierowcy winni przestrzegać tej bariery, bez względu na istnienie lub nie progów zwalniających. Nie lepiej jechać po równej drodze z bezpieczną szybkością niż ostro hamować przed kolejnym garbem na jezdni?

Jak uważa Czytelniczka CWA, nie byłoby potrzeby tworzenia takich progów, gdyby wszyscy przestrzegali przepisów ruchu drogowego.

– Dla wszystkich zdrowiej i taniej, bez zbędnych inwestycji. Może obecność policji w poniedziałekuzmysłowiniefrasobliwym kierowcom, że jeśli zachowają się należycie, to nowe nawierzchnie dróg na Osiedlu Ptasim mogą pozostać równe. Takie rozwiązanie byłoby ze wszech miar pożądane i prawdopodobnie stanowiłoby też dowód dojrzałości kierowców poruszających się autami w tym rejonie, świadcząc o ich świadomości, której nie trzeba wymu-

szać sztucznymi przeszkodami – dodaje kobieta.

Zanim tekst został przekazany do publikacji, pojawiły się oznaczenia drogowe pionowe i poziome oraz co najmniej jeden próg zwalniający na ulicy Jastrzębiej. Trzeba przyznać, że wszystkie odpowiedzialne służby zadziałały szybko i adekwatnie do sytuacji. Szkoda tylko, że my jako użytkownicy zmodernizowanych dróg nie wykazaliśmy się podobną odpowiedzialnością i adekwatną reakcją. Może warto zaapelować do wyobraźni wszystkich siedzących za kółkiem, że na wewnętrznej drodze każdego osiedla obowiązuje ograniczenie prędkości do 30 km/godz?

Stopa powinna być raczej nad pedałem hamulca, a nie gazu. Dojazd do miejsca przeznaczenia nawet 2, 3 minuty później nikogo nie zbawi, a wszyscy mieszkańcy będą bezpieczni i zadowoleni.

B. Walas
fot. nadesłane

Toksyczne trutki pod lupą

REGION/KRAJ ➤ – Silne środki ochrony roślin przeznaczone do zwalczania szkodników muszą trafiać wyłącznie do przeszkolonych profesjonalistów. Złożyłem do prokuratora generalnego zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa w związku ze sprzedażą toksycznych środków ochrony roślin przez internet – poinformował 14 listopada sekretarz stanu Michał Kołodziejczak podczas konferencji prasowej

Wiceminister Kołodziejczak rozmawiał z przedstawicielami największych internetowych platform sprzedażowych o wycofaniu z ich oferty określonych środków ochrony roślin.

– Decyzję o wycofaniu podjęty już dwie największe internetowe platformy sprzedażowe. Wkrótce będę rozmawiał z pozostałymi dużymi podmiotami – informował sekretarz stanu.

– Będziemy czynili wszelkie starania, aby sytuację jak najszybciej uporządkować. Naszym priorytetem jest bezpieczeństwo – dodał wiceminister Michał Kołodziejczak. – Procedujemy zmiany prawne zmierzające do kompleksowego zakazu sprzedaży silnych środków ochrony roślin wymagających profesjonalnych uprawnień przez Internet. Zmiany będą wprowadzane zgodnie z procesem legislacyjnym.

Mówimy o specyficznej ka-

tegorii środków ochrony roślin, które są używane przy fumigacji. Z informacji nt. ostatnich tragicznych zdarzeń wynika, że te środki ochrony roślin były użyte w spo-

sób nieprawidłowy. Główny inspektor Andrzej Chodkowski podkreślił, że kierowana przez niego instytucja przeprowadziła ponad 4 tysiące kontroli punktów sprzeda-

ży i około 21 tysięcy kontroli w gospodarstwach.

Zmiany w przepisach

– Wszystkie kupowane środki ochrony roślin miały odpowiednie

etykiety, na których były jasne informacje o tym, że zawierają one substancje bardzo toksyczne – powiedział wiceminister.

Podkreślił jednocześnie, że takich środków zgodnie z prawem nie może nabyć ktoś, kto nie przeszedł odpowiedniego przeszkolenia.

– Sprzedawcy internetowi nie mieli praktycznej możliwości zweryfikowania, czy nabywca posiada wymagane uprawnienia i dlatego niezbędne są również zmiany legislacyjne – stwierdził sekretarz stanu. Zdaniem wiceministra Kołodziejczaka środki ochrony roślin w ogóle nie powinny być sprzedawane przez internet.

Zapewnił jednocześnie, że podejmowane przez inspektorów decyzje będą miały status natychmiastowego rygoru wykonania.

(AdWo)
fot. MRiRW

Region/Kraj

Zwiększą konkurencyjność?

O wsparcie na inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność będzie się można ubiegać od 21 listopada do 30 grudnia 2024 r.

Pomoc ma obejmować obszary B i C. Nabór, jak wszystkie realizowane w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będzie prowadzony za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR. Dofinansowaniem objęte będą przedsięwzięcia dotyczące produkcji ekologicznej (obszar B) i bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, ich przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży, również bezpośrednio (obszar C).

– Beneficjentami wsparcia mogą być posiadacze użytków rolnych o powierzchni nie większej niż 300 ha. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa należącego do ubiegającego się o wsparcie w roku wyjściowym musi się mieścić w przedziale od 25 tys. euro do 250 tys. euro. Pod uwagę będzie brany również roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych metodami ekologicznymi – w przypadku obszaru B powinno to być minimum 45 tys. zł, a jeśli chodzi o obszar C co najmniej 75 tys. zł. – czytamy w komunikacie ARiMR.

Rolnicy zajmujący się produkcją

ekologiczną mogą zaplanować m.in. budowę lub modernizację budynków, stworzenie wybiegów czy pastwisk dla zwierząt oraz zakup lub leasing nowego sprzętu. Natomiast w ramach obszaru C pomoc przyznawana będzie albo na budowę i modernizację budynków, albo zakup nowego sprzętu do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania i konfekcjonowania produktów rolnych.

– Maksymalna kwota pomocy na jednego rolnika i gospodarstwo w trakcie realizacji PS WPR 2023-2027 w każdym z obszarów to 1,3 mln zł. Przy czym w przypadku obszaru B jeden milion zł można otrzymać na inwestycje realizowane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii np. w budowie służące do produkcji ekologicznej, w zapewnienie wybiegów oraz pastwisk dla zwierząt czy w budowę lub modernizację budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania. Natomiast 300 tys. zł można otrzymać na inne inwestycje, które będą związane z produkcją ekologiczną. Z kolei w obszarze C jeden milion zł może być wykorzystany

na przedsięwzięcia polegających na budowie lub modernizacji budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania, a 300 tys. zł na inne operacje związane z tym obszarem – informuje ARiMR.

Dofinansowanie ma formę refundacji. W przypadku przedsięwzięć dotyczących produkcji ekologicznej można liczyć na zwrot nawet 65 proc. poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Natomiast jeśli chodzi o przedsięwzięcia związane z przedłużaniem trwałości, przechowywaniem i przygotowywaniem do sprzedaży produktów (obszar C) poziom refundacji zależy od tego, czy ubiegający się o wsparcie jest tzw. młodym rolnikiem. W związku z czym, jeśli nie ukończyło się 41. roku życia, można otrzymać zwrot do 65 proc. wydatków. Natomiast standardowo dla obszaru C poziom dofinansowania wynosi maksymalnie 45 proc. Start naboru został wyznaczony na 21 listopada 2024 r. Wnioski za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR będą przyjmowane do 30 grudnia 2024 r.

(AdWo)

Region/Kraj

Plan wypłat dopłat

Do 15 listopada w ramach tegorocznej kampanii dopłat do rolników miało trafić 8,64 mld zł. Tradycyjnie wypłaty zaliczek zakończą się w listopadzie, a w grudniu rozpocznie się przekazywanie płatności końcowych.

Tegoroczne płatności bezpośrednie i obszarowe są przekazywane kontom rolników od 16 października. Do 15 listopada mieli oni otrzymać ok. 8,64 mld zł. Po raz pierwszy zaliczkami są objęte ekoschematy obszarowe. Zgodnie z zapowiedziami ministra rolnictwa w pierwszej kolejności dopłaty trafiają do powiatów, które ucierpiały podczas wrześniowej powodzi.

– Z tytułu płatności bezpośrednich rolnicy otrzymują z wyprzedzeniem 70 proc. należnej kwoty wsparcia, natomiast w przypadku płatno-

ści obszarowych (ONW, rolnostanowiskowo-klimatycznych, ekologicznych i zalesieniowych) zaliczki wynoszą 85 proc. Te wypłaty będą realizowane do końca listopada, a 2 grudnia rozpocznie się przekazywanie płatności końcowych, co potrwa do końca czerwca 2025 r. – czytamy w komunikacie ARiMR.

W sumie w ramach tegorocznej kampanii na konta ponad 1,2 mln rolników ma trafić 15,74 mld zł dopłat bezpośrednich i 3,54 mld zł płatności obszarowych.

(AdWo), fot. ilustracyjne

Czworonożni przyjaciele w konkursowych kadrach

WĄBRZEŻNO ▶ W ubiegłym tygodniu w Wąbrzeskim Domu Kultury odbyło się wręczenie nagród laureatom konkursu fotograficznego pn. „Mój czworonożny przyjaciel”. W tegorocznej edycji konkursu wzięło ponad sześćdziesiąt osób z województwa kujawsko-pomorskiego

Jak podkreślają organizatorzy, konkurs ten już na stałe wpisał się w kalendarz wydarzeń Wąbrzeskiego Domu Kultury. – Takie inicjatywy stanowią doskonałą formę edukacji z zakresu wiedzy dotyczącej humanitarnego traktowania zwierząt, ich poszanowania

oraz obejmowania opieką. Młodzi ludzie uczą się również empatii oraz pokazują prawidłowe relacje ze światem zwierzęcym – mówi Dorota Otremba.

Zadaniem uczestników konkursu było wykonanie oryginalnego zdjęcia swojemu czworonożnemu

przyjacielowi. Na ekspozycji znalazły się między innymi fotografie psów, kotów i chomików. – Każdy z uchwyczonych kadrów wymagał wiele pracy i niebywalej cierpliwości – podkreślali autorzy prac.

Laureatami tegorocznego konkursu zostali: I m. – Sylwester Da-

wid, Świecie; II m. ex aeqo – Marta Ładniak-Szmytkowska, Wąbrzeźno i Aneta Belt, Świecie; III m. – Emilia Kunicka, Szkoła Podstawowa w Jarantowicach.

Wyróżnienia: Michał Banaszek, Szkoła Podstawowa w Ryńsku; Szymon Fiałkowski, Szkoła Podstawo-

wa nr 3 w Wąbrzeźnie; Miłosz Jurdzia, Wąbrzeźno; Nadia Górecka, Wielkie Radowiska; Julia Przytuła, Myśliwiec.

Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe.

(oprac. krzan), fot. (WDK)

Wąbrzeźno

Młodzież jest aktywna

Podsumowanie projektu „WąbrzeźNo Fast Fashion” realizowanego przez Młodzieżową Radę Wąbrzeźna przedstawia opiekunka Małgorzata Sukowska.

Pod koniec października odbyła się debata ekologiczna, kończąca projekt „WąbrzeźNo Fast Fashion”, realizowany przez Młodzieżową Radę Wąbrzeźna. Kolejny zrealizowany projekt miał na celu zwiększenie świadomości ekologicznej młodzieży poprzez różnorodne działania edukacyjne i integracyjne, związane z odpowiedzialną modą i zrównoważonym rozwojem. Przez kilka miesięcy uczestnicy projektu mieli okazję zgłębiać

temat fast fashion oraz uczyć się jak świadomie podchodzić do zakupów i wykorzystania ubrań.

Najważniejsze wydarzenia w ramach projektu to: wyjazd szkoleniowo-integracyjny do Warszawy. Uczestnicy odwiedzili Ośrodek Punkt Zwrotny, gdzie wzięli udział w warsztatach rozwijających umiejętności współpracy i samoświadomości, oraz spędzili czas w Ogrodzie Botanicznym w Powsinie, inte-

grując się w otoczeniu przyrody. Były też warsztaty kreatywnego szycia. Młodzież uczyła się projektowania toreb z materiałów pochodzących z recyklingu, poznając znaczenie ponownego wykorzystania tekstyliów i świadomego podejścia do mody.

Międzyszkolny konkurs fotograficzny „Stylizacja z drugiej ręki”. W ramach konkursu uczestnicy tworzyli stylizacje z ubrań z drugiej ręki, promując ideę „drugiego życia” odzie-

ży i pokazując, że moda upcylingowa może być kreatywna i inspirująca. Wreszcie debata ekologiczna na temat Fast Fashion. W debacie wzięli udział przedstawiciele samorządów uczniowskich, uczestnicy konkursu fotograficznego oraz władze miasta. Była to okazja do dyskusji na temat wpływu szybkiej mody na środowisko i wymiany poglądów na temat odpowiedzialnych wyborów konsumenckich.

Projekt został zrealizowany przez Młodzieżową Radę Wąbrzeźna przy wsparciu Towarzystwa Rozwoju Gminy Płużnica i dofinansowany przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO) w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWE-FIO.

Oprac. B. Walas
fot. nadesłane

TYGODNIK REGIONALNY

PROGRAM TV: str. 13-19

CZWARTEK 21.11.2024 r.

ROZRYWKA: str. 20

Najlepsze życzenia dla jubilatek więcej na str. 21

Jesienią i zimą policja odnotowuje najwięcej wypadków z udziałem pieszych w porównaniu z pozostałymi porami roku. Przyczyny leżą zarówno po stronie kierowców jak i osób przechodzących przez jezdnię lub podążających poboczem.

Pieszy na drodze nie jest w żaden sposób chroniony. Co z tego, że ma na pasach pierwszeństwo, kiedy konfrontacja z rozpędzonym samochodem może się zakończyć tragicznie. Wystarczy nieuwaga czy nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego przez kierowców, ale też lekkomyślność pieszych. Ograniczone zaufanie do innych użytkowników dróg może uratować zdrowie, a nawet życie.

– W ostatnich latach głównymi przyczynami potrażeń osób na pasach było nieustąpienie pierwszeństwa. Do takiej sytuacji dochodzi zwłaszcza wtedy, gdy kierowca przekracza dozwoloną prędkość. Zła wi-

doczność spowodowana wcześniej zapadającym zmrokiem i opadami atmosferycznymi stwarza dodatkowe zagrożenie – informuje policja, przypominając, że kierujący pojazdem zbliżając się do przejścia dla pieszych jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i zmniejszyć prędkość, a także ustąpić pierwszeństwa pieszoemu znajdującemu się na przejściu albo wchodzącemu na nie.

W ubiegłym roku odnotowano 4 943 wypadki z udziałem pieszych, w których zginęło 457

osób a 4 609 odniosło obrażenia. Od początku tego roku do 5 listopada w 3629 wypadkach śmierć poniosło 325 pieszych, a 3378 zostało rannych.

– W okresie jesienno-zimowym niezwykle istotne jest, aby piesi, którzy poruszają się jezdnią lub poboczem, nosili elementy odbłaskowe. Pieszy widzi światła samochodu z dużej odległości, jednak dla kierowcy może być on niewidoczny. Odbłaskowa opaska lub kamizelka noszone tak, aby były widoczne w światłach pojazdu, sprawią,

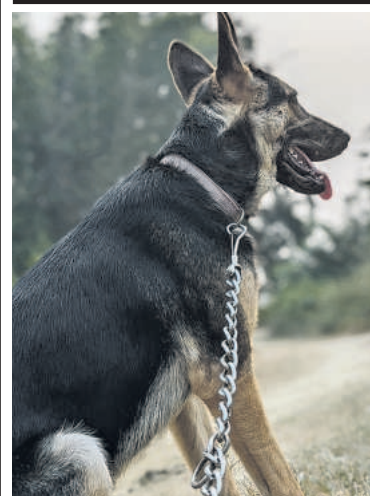
że zostanie w porę dostrzeżony – wyjaśniają policjanci.

O zagrożeniach związanych z bezpieczeństwem pieszych w ruchu drogowym będą przypominały spoty emitowane na stronach internetowych policji, w mediach społecznościowych oraz na ledowych ekranach reklamowych zlokalizowanych na terenie całego kraju. Warto je obejrzeć, może przypomną, że będąc pieszym użytkownikiem drogi powinniśmy zachować szczególną ostrożność.

(jd)

Do góry nogami
więcej na str. 10

Dyskusja
nad tańcami
więcej na str. 11

Diabetycy świętowali
w Rypinie
więcej na str. 12

Do góry nogami

TURYSTYKA ▶ „Podhale do góry nogami” to druga, czasowa wystawa edukacyjna w cyklu „Świat stoi na głowie” w Zakopanem. Odwiedzając stolicę Tatr, warto sprawdzić reakcję swojego błędnika i też „stanąć na głowie”

Niedaleko zakopiańskich Krupówek, przy ulicy Tetmajera można zobaczyć i zwiedzić dom do góry nogami. I to nie zwykły budynek, ale jak przystało na Podhale, tradycyjną góralską chałupę, nowoczesnie wykończoną, z pełnym umeblowaniem i wyposażeniem, podwórkiem, psem i Albertem Einsteinem witającym gości przy drzwiach domu.

Zwiedzanie domu kosztuje 25 złotych (bilet ulgowy 20 złotych) i zaczyna się od pierwszego piętra (poddasza), które jest najniżej, bowiem budynek leży

na dachu i do tego skosem. Wyżej jest parter, ale chodzić tam trzeba po suficie, bo podłoga jest wysoko, a umeblowanie z lampą, fotelem, itp. wisi nad naszymi głowami. Podłoga jest sufitem, dach podłogą, poddasze parterem, a pies siedzi przy budzie do góry nogami, odwrócona jest ława ogrodowa w zabudowie góralskiej, drewniana studnia zagrodowa i wychodek drewniany ogrodowy też nie stoją normalnie. Zobaczyć trzeba na własne oczy, a najlepiej wejść do środka, by to dokładnie zrozumieć. Nie jest to tra-

dycyjne zwiedzanie budynku, więc trzeba przygotować się na reakcję błędnika i mnóstwo śmiechu.

Atrakcją jest podobizna postaci Alberta Einsteina witająca zwiedzających już na progu czy górala bacy. To wszystko można oglądać w Zakopanem w ramach wystawy „Podhale do góry nogami”. Centralnym punktem ekspozycji jest oczywiście artystyczna wizja tradycyjnej chałupy góralskiej ze współczesnym wyposażeniem wnętrza, inspirowanym kulturą Podhala, wywróconej do góry

nogami. Wystawa ma na celu utrwalenie dobra twórczego przez wiele pokoleń, przypomnienie, że kultura naszych przodków to fundament naszej tożsamości.

Wszystkie eksponaty łącznie z rękodzielnictwem góralskim są opisane na kartach informacyjnych dla zwiedzających. Zwiedzenie domu przybliżyć ma gości do odpowiedzenia na pytanie kto ma rację: Einstein czy górale, ale też udowodnić, że designerskie wnętrza inspirowane starą sztuką ludową Podhala może być nowoczesne.

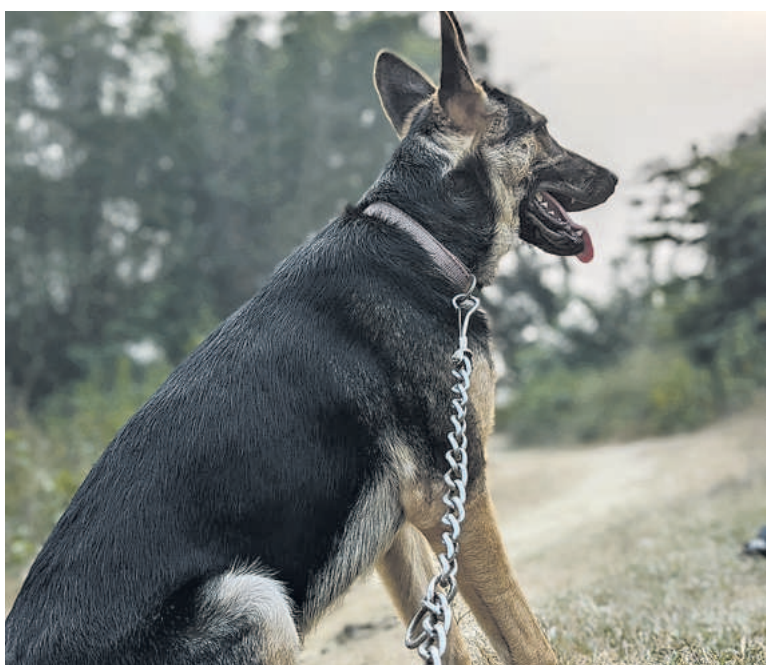
Wystawa edukacyjna „Podhale do góry nogami” to dowód na to, że kultura ludowa może być żywą, dynamiczną częścią współczesnego życia. To niewątpliwie jedna z najciekawszych wystaw prezentowanych obecnie na Podhalu z ofertą dla dzieci i dorosłych. Po zwiedzeniu domu do góry nogami warto wejść na Krupówki i zajrzeć do kolejnych muzeów, o których napiszemy w kolejnym wydaniu naszego tygodnika.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Dyskusja nad łańcuchami

PRAWO ➤ W zaborze pruskim wprowadzono niegdyś ustawę kagańcową. Chodziło w niej o uciszenie aktywnych Polaków. Obecnie władze pracują nad prawem nazwanym już ustawą łańcuchową, która może dla odmiany rozochocić aktywistów do wchodzenia do gospodarstw

Ustawa nazwana potocznie łańcuchową to zmiany, które mają zajść w ustawie o ochronie zwierząt. Najważniejszą zmianą jest wprowadzenie zakazu trzymania zwierząt czworonożnych na łańcuchach lub w zbyt ciasnych kojcach. Cały projekt ustawy ma niemal 100 stron.

Istnieje w niej wiele kontrowersyjnych zapisów, m.in. obowiązek informowania policji, gminy lub schroniska o napotkaniu niebezpiecznych zwierząt. Jeśli nasz pies lub inne zwierzę gdzieś zniknie, wówczas nie tylko musimy poinformować schronisko, ale także narzuca się obowiązek

zamieszczenia informacji o zaginięciu w środkach masowego przekazu.

Wprowadzone zostać może obowiązkowe oznakowanie psów i kotów. Jeśli ktoś nie oznakował jeszcze zwierzęcia, będzie miał na to rok po wprowadzeniu ustawy. Jeśli chodzi o kójce dla psów, mają zostać określone ich minimalne wymiary. Dla psa niskiego o wysokości w kłębie do 50 cm minimalna powierzchnia wynosiłaby 10 metrów kwadratowych. To tyle samo, co minimalna norma powierzchni mieszkania socjalnego dla człowieka. Dodatkowo w projekcie zapisano, że pies musi przynajmniej dwa razy dziennie mieć możliwość poruszania się poza kójcem.

Rolnicy zapowiadają już protesty dotyczące nowego prawa. Nie da się nie zauważyć, że zostało ono stworzone przez ludzi z dużych miast z myślą o tym środowisku. Obecnie projektem zajmie się sejm.

(pw)

Finanse

Emeryckie blaski i cienie

Dużo mówi się o tym jak głodowe stawki mają emerytury rolnicze. Są jednak osoby w kraju, które nawet w ramach ubezpieczenia rolniczego otrzymują wyższe świadczenia.

Najniższa emerytura z KRUS wynosi niemal 1800 zł. Najwyższe świadczenie z KRUS wynosi 4295,66 zł brutto. Otrzymuje je rolnik, który odprowadzał składki przez 41 lat i 7 miesięcy. To i tak mniej niż wynosi minimalne wynagrodzenie brutto w

naszym kraju. Dla porównania rekordzistą emerytury z ZUS jest człowiek, który przepracował 62 lata i co miesiąc otrzymuje 48 tys. zł brutto.

Z uwagi na konstrukcję systemu emerytalnego już w 2040 roku średnia emerytura spadnie do poziomu

zaledwie 40% naszego przeciętnego wynagrodzenia. W przyszłym roku waloryzacja rent i emerytur może wynieść ok. 5%. Druga fala waloryzacji może nastąpić, jeśli inflacja przekroczy 5%.

(pw)

Finanse

Liczenie na popyt

8,33 zł za kilogram to zdaniem ekspertów z Wielkopolskiej Izby Rolniczej minimalna stawka w skupie, która zagwarantowałaby opłacalność hodowli świń. I to przy własnych paszach.

Obecnie stawki w skupach rzadko przekraczają 8 zł. Chociaż przełom listopada i grudnia to tra-

dycyjny czas wyżki cen, w tym roku obserwuje się nadmiar tuczników. Miejmy nadzieję, że efekt

świętecznej gorączki sprawi, że ludzie chętniej sięgną po wieprzowinę i tym samym wzrosną ceny jej skupu.

Specjaliści z Wielkopolskiej Izby Rolniczej obliczyli, że koszty produkcji tuczniaka wynoszą 916 zł przy kupnym zbożu i 963 zł przy własnym zbożu. Wynik ekonomiczny wynosi -143 zł i -190 zł na sztuce. W stosunku do poprzedniego miesiąca koszty produkcji wzrosły.

(pw)

Dopłaty

Więcej czasu dla pszczelarza

Nie do 21, a do 28 listopada pszczelarze mogą zgłosić się o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Dostępnych jest aż siedem form pomocy.

Pierwsza z form pomocy dotyczy zrzeszeń pszczelar- skich i zdobycia pieniędzy na warsztaty i szkolenia. Zwykłych pszczelarzy zainteresuje drugie z działań, gdzie refundacja kosztów wyniesie 50%, a dotyczy modernizacji gospodarstw. Można zakupić miodarki, odstojniki, ule lub ich elementy. 90% zwrotu kosztów to stawka oferowana w działaniu

poświęconym walce z warro- zą. Pozostałe działania dotyczą prowadzenia gospodarki wędrowniej, odbudowy i poprawy wartości użytkowej pszczół, wspierania badania jakości miodów i działań naukowo-badawczych.

Wszystkie te działania prowadzi Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

(pw)

Maszyny

Przyczepy na minusie

W odróżnieniu od rynku ciągników rolniczych, gdzie nie mamy swoich przedstawicieli, rynek przyczep zdominowany jest przez produkty polskich firm. W październiku nowe przyczepy trafił do 380 rolników. To wzrost w stosunku do września.

Patrząc na dane wieloletnie, biznes produkcji przyczep nie jest rozwojowy. W zaledwie kilka lat spadek sprzedaży w ogóle wyniósł kilkanaście procent. Największym producentem w Polsce jest Pronar, który od stycznia sprzedał 1144 przyczepy. Druga w kolejności firma Metal-Fach znalazła wła-

ścieli dla 665 przyczep. Podium zamyka Metaltech z 402 nowymi rejestracjami. Niezależnie od wyników każda z firm odnotowuje spadki w stosunku do ubiegłych lat.

Na rynku przyczep używanych od początku roku zanotowano 5828 transakcji.

(pw)

Zwierzęta

Doleciała grypa

W Łącku pod Inowrocławiem stwierdzono pierwszy w tym sezonie w naszym województwie przypadek ptasiej grypy. Wykryto go u gęsi gęgawy. Przy tej okazji należy przypomnieć o stosowaniu izolacji ptactwa domowego od dzikiego.

Ptasia grypa występuje u nas sezonowo w okresie intensywnego przemieszczania się dzikich ptaków. W tym czasie w naszych gospodarstwach warto trzymać drób w zamknięciu, dbać o izolowanie pasz i wody od dostępu do nich dzikich ptaków. Warto pamiętać także o dobrej praktyce mycia rąk przed i po kontakcie

z drobiem.

Obecnie ptasia grypa szaleje w Wielkopolsce. Ptactwo z wielkich kurników w ramach walki z chorobą musi zostać ubite. Jedną z ofiar choroby jest ferma licząca ponad milion sztuk drobiu. To strata odczuwalna już w skali całego kraju.

(pw)

Diabetycy świętowali w Rypinie

REGION ➤ W sobotnie popołudnie 16 listopada w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik” w Rypinie odbyły się obchody Światowego Dnia Cukrzycy, zorganizowane przez rypiński oddział Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków

Wydarzenie to miało na celu podniesienie świadomości na temat cukrzycy, a także promowanie zdrowego stylu życia i profilaktyki tej powszechnej choroby. Wśród zaproszonych gości byli m.in. wicestarosta powiatu rypińskiego Monika Kalinowska, członek zarządu powiatu i prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Paweł Sobierajski. Światowy Dzień Cukrzycy obchodzony jest co roku 14 listopada, a celem tych obchodów jest zwiększenie świadomości na temat tej choroby. Cukrzyca jest jednym z najpoważniejszych

wyzwań zdrowotnych współczesnego świata. Z danych Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że na całym świecie na cukrzycę cierpią setki milionów ludzi, a liczba diagnoz rośnie z roku na rok.

W Polsce szacuje się, że choroba ta dotyka co najmniej 3 miliony osób, a liczba ta może być znacznie wyższa, ponieważ wiele osób nie zdaje sobie sprawy z posiadania cukrzycy. Współczesne wyzwania związane z szybkim tempem życia, stresem, niezdrową dietą i brakiem aktywności fizycznej spr-

wiają, że cukrzyca coraz częściej dotyka dzieci i młodzież.

– Staramy się wspierać osoby z cukrzycą na różnych płaszczyznach – przyznaje Barbara Dąbrowska. – Organizujemy spotkania edukacyjne, które odbywają się w każdy ostatni poniedziałek miesiąca. Średnio uczestniczy w nich około 80 osób. To dla nas naprawdę budująca frekwencja, która pokazuje, jak bardzo ludzie chcą poszerzać swoją wiedzę na temat tej choroby. W naszych spotkaniach uczestniczy dwóch niezwykle cenionych specjalistów – lekarz

Roman Wasilewski oraz pielęgniarka Halina Nadolska. Dzięki ich wiedzy i doświadczeniu, mamy okazję zgłębić najnowsze informacje dotyczące leczenia cukrzycy, jej objawów, a także metod radzenia sobie z codziennymi trudnościami, które niesie ta choroba. Celem tych spotkań jest przede wszystkim edukacja, ale także wsparcie emocjonalne i praktyczne dla osób, które borykają się z cukrzycą na co dzień. Dlatego oprócz spotkań edukacyjnych organizujemy także turnusy wypoczynkowe dla naszych członków, które dają im

okazję do regeneracji, wymiany doświadczeń i nawiązania nowych przyjaźni.

Rypińskie obchody Światowego Dnia Cukrzycy były okazją do wzrostu świadomości na temat tej poważnej choroby, ale także do przypomnienia, jak ważne jest zdrowie i regularne badania. Cukrzyca to choroba, z którą można żyć, ale jej skuteczne leczenie wymaga wiedzy, wsparcia i świadomego podejścia do własnego zdrowia.

**Tekst i fot.
(AdWo)**

TVP 1

08:00 Akacja 38

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Dobre historie
08:00 Akacja 38
08:45 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się opłaca
13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata - serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacja 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Czy jeszcze człowiek? - dokument

TVP 2

13:15 Miłość i nadzieja

06:20 Operacja zdrowie
06:50 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Wspólny dom
11:50 Dobry tytuł
12:30 Kolo fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:50 Tak to leciało!
21:50 Krucjata 2. Znak bliźniąt - serial
22:45 Informacje kulturalne
23:00 Hala odlotów
23:55 Wirtuoz - thriller

tvn

13:20 Ukryta prawda

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:25 Szpital - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 Milionerzy
21:30 Kuchenne rewolucje
22:35 Testosteron - komedia

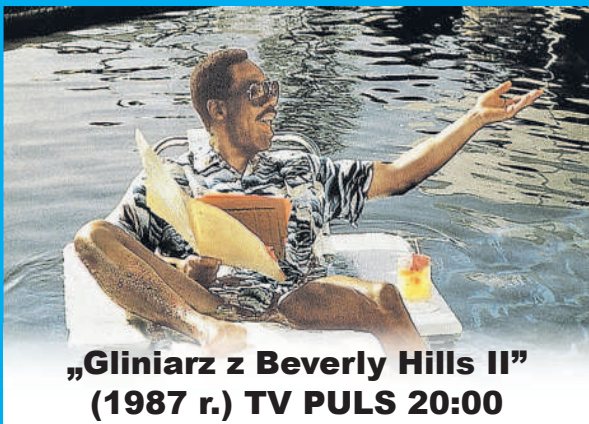
polsat

16:20 Interwencja

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:15 Lepsza Polska
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
20:10 Nasz nowy dom
21:15 Przyjaciółki - serial
22:15 Królowa wojowników - dramat

HITY DNIA

„Gliniarz z Beverly Hills II”
(1987 r.) TV PULS 20:00

Axel Foley powraca, gdzie go nie chcą! Tym razem, pod mocną przykrywką, trafia do północnej Kalifornii, gdzie uwalnia swój rewolwerowy potencjał przeciwko gangowi międzynarodowych przemytników.

„Testosteron”
(2007 r.) TVN 22:35

Ślub Kornela z piosenkarką Alicją, gwiazdą muzyki pop, ma być jednym z najważniejszych wydarzeń towarzyskich sezonu. Panna młoda ucieka jednak sprzed ołtarza.

7 tvn

11:25 W-11
Wydział Śledczy

06:10 Szkoła - serial
07:10 Szpital - serial
08:15 Ukryta prawda - serial
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:55 Wycieczkowiec - serial
17:55 Szpital - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Wycieczkowiec - serial
21:00 Dusza towarzystwa - komedia
23:20 Kolory miłości

4

15:00 Na ratunek 112

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
21:35 Szczęki - thriller

puls

14:50 Lombard.
Życie pod zastaw

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
10:00 Zaklinacz dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Zaklinacz dusz - serial
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Gliniarz z Beverly Hills II - komedia
22:05 Co ty wiesz o swoim dziadku? - komedia

TVP KULTURA

07:20 Podróże z historią

06:10 Muzyczne poranki
06:25 EnergaCAMERIMAGE 2024 - 32. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych
06:45 Tamte lata, tamte dni
07:20 Podróże z historią - serial
08:00 Video Art
08:40 Którędy po sztukę
09:05 Modrzejewska - serial
10:40 Czarny Piotruś - dramat
12:20 Reżyserzy - serial
13:15 Poczet świrów polskich
13:50 Sowa odyseja
14:30 Dźwięki między koronami
14:55 Baza ludzi umarłych - dramat
16:55 Znaki szczególne - serial
18:00 Którędy po sztukę
18:15 Jazz na Kalatówkach - dokument
19:40 EnergaCAMERIMAGE 2024 - 32. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych
20:00 Hala odlotów
21:00 Czwartkowy klub filmowy
21:05 Stromboli, ziemia Boga - dramat
22:55 Matylda - serial
23:50 Turysta - dramat

TVP HISTORIA

08:25 Stulecie Winnych

06:50 Wojownicy czasu
07:25 Fake czy historia?
08:25 Stulecie Winnych - serial
09:20 Wyspiański - Kraków - melancholia - dokument
10:20 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:55 Podziemne Włochy - serial
11:55 Przypadek Polski. Polityka i idee
12:15 Zmiennicy - serial
13:30 Niezwykłe obiekty podziemnego Paryża - dokument
14:35 Żwirko i Wigura. 15 dni chwały - dokument
15:35 Korona królów
16:10 Sensacje XX wieku
17:10 Obrona Lwowa - dokument
18:10 Flesz historii
18:25 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945
18:50 Stulecie Winnych - serial
20:00 Zeldowicz. Teoria spalania i detonacji - dokument
20:50 Jack Strong - biografia
23:05 Sensacje XX wieku
23:35 Sensacje XX wieku

TRAM

06:50 Muzyczne chwile
07:00 Po stronie prawdy
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia
08:40 Muzyczne chwile
08:55 Święty na każdy dzień
09:00 Na zdrowie
09:20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu - serial
09:45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wykłady z konferencji „Reminiscencje śmierci ks. Jerzego Popiełuszki”
12:45 Życie lasu. Storczyki - dokument
13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:35 Centrum Ewangelizacji
15:00 Po stronie prawdy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędka nad wodę w Polskę i świat
16:35 Sól ziemi
17:05 Akademia pro-life
17:15 Muzyczne chwile
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przyjaciele i bohaterowie - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Głos serca - serial
22:45 To nic takiego - dokument

Piątek, 22 listopada 2024

TVP 1

09:45 Komisarz Alex

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej
z Sanktuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze
07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Akacja 38
08:45 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata
- serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacja 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 Komisarz Alex - serial
22:05 Raport specjalny
23:00 Kingsajz - komedia

TVP 2

11:45 Górna półka smaku

05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Operacja zdrowie
11:45 Górna półka smaku
12:30 Koło fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic
- serial
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:45 Postaw na milion
21:45 Cudowne lata
22:45 To jest grane
23:20 Single od dziecka - komedia

tvn

16:35 Ukryta prawda

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Szpital - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:38 Kroniki Pucharu Świata
w skokach narciarskich
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Transformers - film SF
23:10 Smętarz dla zwierzków - horror

polsat

08:00 Halo tu Polsat

08:00 halo tu polsat
11:25 Gliniarze - serial
12:25 Gliniarze - serial
13:25 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:30 Sport
19:35 Pogoda
20:00 Kiler - komedia
22:15 Terminator:
Mroczne przeznaczenie - film SF

7 tvn

10:50 Unboxing
- Wielkie otwarcie

05:55 Szkoła - serial
06:50 Szpital - serial
07:50 Ukryta prawda - serial
08:50 Ukryta prawda - serial
09:50 Ukryta prawda - serial
10:50 Unboxing - Wielkie Otwarcie
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
- serial
16:55 Wycieczkowiec - serial
17:55 Szpital - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Wycieczkowiec - serial
21:00 Seks w wielkim mieście 2
- komedia

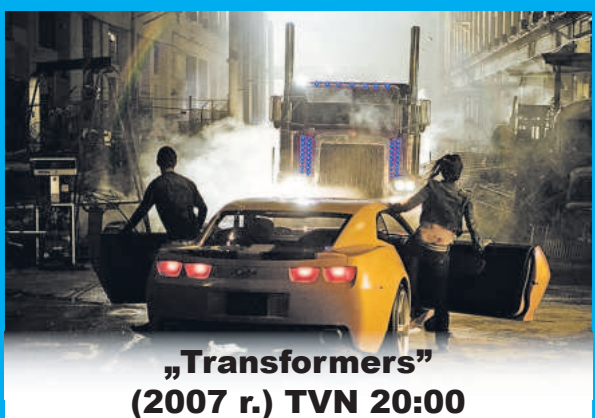
4

20:00 Malanowski.
Nowe rozdanie

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie
- serial
20:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
21:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
22:30 Sprawiedliwi
- Wydział kryminalny - serial
23:35 Władczy móch: One - serial

HITY DNIA

„Transformers”
(2007 r.) TVN 20:00

Dwa obozy robotów - Autoboty i Decepticony - toczą wojnę, od której zależą losy świata. W pewnym momencie konflikt przenosi się na Ziemię, a ostatnią deską ratunku dla ludzkości staje się Sam Witwicky.

„Terminator: Mroczne przeznaczenie”
(2019 r.) Polsat 22:15

Nowoczesny model Terminatora, Rev-9, ma do wykonania misję zlikwidowania Dani Ramos - dziewczyny, która w przyszłości ma stanąć na czele ruchu oporu.

TV puls

09:00 Unforgettable:
Zapisane w pamięci

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable: Zapisane
w pamięci - serial
10:00 Zaklinacz dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Zaklinacz dusz - serial
13:50 Unforgettable: Zapisane
w pamięci - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial
20:00 Joker - dramat
21:50 Eskort - film sensacyjny
23:50 21 mostów - kryminal

TVP KULTURA

09:05 Znaki szczególne

06:15 Muzyczne poranki
06:40 Tamte lata, tamte dni
07:20 Podróże z historią - serial
08:00 Wędrowiec polski
08:40 EnergaCAMERIMAGE 2024
- 32. Edycja Międzynarodowego
Festiwalu Sztuki Autorów
Zdjęć Filmowych
09:05 Znaki szczególne - serial
10:10 Baza ludzi umarłych - dramat
12:10 Jazz na Kalatówkach - dokument
13:20 Jak to się mówi,
czyli Kasia u Bralczyka
14:00 Adela jeszcze nie jadła kolacji
- komedia
15:55 Benefis Jana Kantego
Pawłuskiewicza
17:00 Benefis Jana Kantego
Pawłuskiewicza
18:00 Poczet świrów polskich
18:35 Reżyserzy - serial
19:40 EnergaCAMERIMAGE 2024
- 32. Edycja Międzynarodowego
Festiwalu Sztuki Autorów
Zdjęć Filmowych
20:00 Wieczór kinomana
20:10 Jules i Jim - dramat
22:05 Hala odlotów
23:00 Dom pod Dwoma Orlami - serial

TVP HISTORIA

09:50 Encyklopedia II
wojny światowej

06:40 Flesz historii
07:00 Ci cholerni Polacy.
Lotnictwo polskie 1939-1945
07:20 Spór o historię
08:00 Stulecie Winnych - serial
08:55 Obrona Lwowa - dokument
09:50 Encyklopedia II wojny światowej
- serial
10:25 Tadeusz Bór Komorowski
- głosem generała - dokument
11:25 Fake czy historia?
12:20 Zmiennicy - serial
13:40 Kultowe zabytki - serial
14:35 303 - dokument
15:45 Korona królów
16:15 Sensacje XX wieku
17:15 Burmistrz Niepodległości
- dokument
18:15 Wojownicy czasu
18:55 Stulecie Winnych - serial
20:00 Planeta skarbów - serial
21:00 Zmierzch imperium - serial
22:00 Tylko dla twoich oczu
- film sensacyjny

TRAM

07:45 Mateczniki Polskości
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia
08:45 Prawda znalazła swój dom
- dokument
09:10 Z wędką nad wodę
w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Natura et Homo
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Śladami powstania styczniowego
na Podlasiu - dokument
13:05 Pogranicze - dokument
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa w Godzinie
Miłosierdzia Koroną
do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Natura obiektywnie
16:30 Nowy rozdział
- rejs jachtu generała
Kuklińskiego - dokument
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Z Zaczisa na Syberię
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
19:00 Warto zauważyć...
w mijającym tygodniu
19:30 Brat Franciszek - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Oddech Boga - serial
22:50 Przegląd katolickiego
tygodnika „Niedziela”
22:55 Moja Fatima - film obyczajowy
23:30 Regał

HITY DNIA

„Pasażer”
(2018 r.) TV Puls 20:00

Agent ubezpieczeniowy Michael poznaje w pociągu tajemniczą Joannę, która wciąga go w niebezpieczną grę. Zanim pociąg dotrze do stacji docelowej, Michael musi odkryć tożsamość jednego z pasażerów.

„Rocketman”
(2019 r.) TVN 22:00

Historia życia Eltona Johna, jednego z największych brytyjskich artystów estradowych, gwiazdora muzyki pop i ekscentrycznej ikony popkultury.

TVP 1

11:30 Ojciec Mateusz

06:20 Balans bieli
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Fascynująca Antarktyka. Dni wiecznego światła - dokument
09:10 Fascynujące dzikie ostępy zimą. Stoliczku, nakryj się - dokument
09:30 Ranczo - serial
10:30 Komisarz Alex - serial
11:30 Ojciec Mateusz - serial
12:30 Muły siostry Sary
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Rolnik szuka żony
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Niepewność - serial
18:25 Przed ekranem
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Program informacyjny 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Profilerka - serial
21:20 Sicario 2: Soldado - thriller
23:30 22 Jump Street - komedia

TVP 2

16:20 Na dobre i na złe

05:25 Barwy szczęścia - serial
06:00 Barwy szczęścia - serial
06:35 M jak miłość - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
12:10 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
12:50 Tak to leciało!
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:15 Szansa na sukces. Opole 2025
16:20 Na dobre i na złe - serial
17:30 Dobry tytuł
18:00 Słowo na niedzielę
18:15 Va banque
18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu
19:25 Rodzinka.pl - serial
20:00 The Voice of Poland 15
21:30 The Voice of Poland 15
23:00 Krucjata 2. Znak bliźniąt - serial

tvn

12:00 Na Wspólnej

06:15 Królik Bugs: Nowe konstrukcje - serial
06:30 Królik Bugs: Nowe konstrukcje - serial
06:45 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:30 Na Wspólnej - serial
12:00 Na Wspólnej - serial
12:25 Na Wspólnej - serial
12:55 Na Wspólnej - serial
13:20 MasterChef
14:55 Unboxing - Wielkie Otwarcie
15:35 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio
16:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 1. seria
16:55 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio
17:05 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 2. seria
17:50 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio
18:10 Milionery
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:30 Poskromienie złoŹnicy - komedia
22:00 Rocketman - dramat

polsat

14:05 Nasz nowy dom

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:30 Ewa gotuje
12:00 Gliniarze - serial
13:05 Gliniarze - serial
14:05 Nasz nowy dom
15:05 Sing 2
17:30 Awantura o kasę
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport
19:20 Pogoda
19:30 Prezydenci i premierzy
20:00 Rybnicka Jesień Kabaretowa
- Ryjek 2024
22:10 Szybko i wściekłe
- film sensacyjny

7 tvn

14:05 Ślub od pierwszego wejrzenia

06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 2
07:10 Nowe Zwariowane Melodie - serial
07:40 Nowe Zwariowane Melodie - serial
08:10 Step Up 4 Revolution
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 Mówię Wam
12:05 Ukryta prawda - serial
13:05 Wycieczkowiec - serial
14:05 Ślub od pierwszego wejrzenia
15:05 Listy do M. Pożegnania i powroty - kulisy produkcji
15:45 Agencie, podaj łapę - komedia
17:50 17 Again - komedia
20:00 Sherlock Holmes: Gra cieni - kryminal
22:50 300 - dramat

4

14:30 13. posterunek

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
09:00 Galileo
10:00 Galileo
11:05 Jesteśmy dla dzieci
11:30 Ewa gotuje
12:00 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami
14:30 13 Posterunek - serial
15:20 13 Posterunek - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Policjantki i policjanci - serial
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Policjantki i policjanci - serial
21:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
22:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
23:00 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial

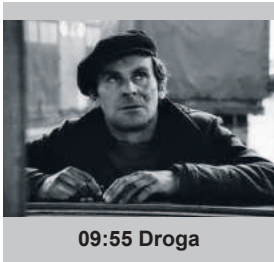
puls

10:00 Lombard. Życie pod zastaw

07:00 Kobra - oddział specjalny - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
11:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
16:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Pasażer - thriller
22:00 Lodowy szlak - film sensacyjny

TVP KULTURA

09:55 Droga

08:00 Legendy rocka
08:35 Legendy rocka
09:15 Tamte lata, tamte dni
09:55 Droga - serial
11:05 Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - dokument
12:10 EnergaCAMERIMAGE 2024 - 32. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych
12:40 Koncert z okazji otwarcia Muzeum Historii Polski
14:05 Zadowolony pracownik albo kto nam ukradł pracę dla przyjemności - dokument
15:40 Niech żyje taniec
17:45 Miłość po mistrzowsku
18:10 Mareczku, podaj mi pióro! - komedia
20:00 La La Land
22:15 L. U. C. i Motion Trio
23:45 Jules i Jim - dramat

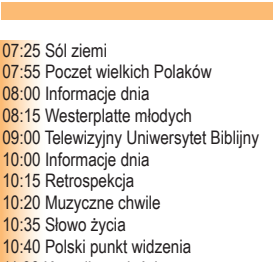
TVP HISTORIA

09:00 Wiedźmin

07:30 Korona królów. Jagiellonowie
08:05 Flesz historii
08:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
09:00 Wiedźmin - serial
10:05 Podziemne Włochy - serial
11:15 Niezwykłe obiekty podziemnego Paryża - dokument
12:25 Bałtyk - dzikie morze - serial
13:30 Wojownicy czasu
14:15 Sauna - komedia
15:55 Historia kuchni polskiej
16:40 Historia w ożywionych obrazach - serial
17:00 Kultowe zabytki - serial
18:00 Tajemnica twierdzy szyfrów - serial
19:00 Fake czy historia?
20:00 Król - serial
21:30 Wyścig po bombę atomową
22:35 Polowanie na cmy - serial
23:30 Polowanie na cmy - serial

TRAM

07:25 Sól ziemi
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Informacje dnia
10:15 Retrospekcja
10:20 Muzyczne chwile
10:35 Słowo życia
10:40 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Natura obiektywnie
13:10 Mateczniki Polski
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Święty na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo
15:00 Polskie dziedzictwo
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Informacje dnia
16:10 Ks. Witold Andrzejewski - duszpasterz pokoleń - dokument
17:00 Akita 101 Łez - dokument
17:30 Przełamując bariery
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Warto być ojcem
22:15 Wyzwolenie
23:00 Odpowiedzialni za Kościół
23:30 Szkaplerz znak Maryi

Niedziela, 24 listopada 2024

08:45 Fascynujące miejsca

05:30 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie - Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:30 ZdroWY Plan
08:45 Fascynujące dzikie ostępy zimą. Mistrzowie przetrwania - dokument
09:05 Przygoda na Mariensztacie - komedia
10:55 Komisarz Alex - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Aniol Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:40 Znaleziona perła
13:00 Serengeti - serial
14:05 Kingsajz - komedia
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Program informacyjny 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Gra z Cieniem - serial
21:20 Rolnik szuka żony
22:15 Wydarzenie aktualne
23:00 Blue Jasmine

19:15 Rodzinka.pl

06:00 Barwy szczęścia - serial
06:35 M jak miłość - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:05 The Voice of Poland 15
12:30 The Voice of Poland 15
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:10 Szansa na sukces. Opole 2025
16:10 Szansa na sukces. Opole 2025
17:10 Górna półka smaku
17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
18:35 Poczet świrów polskich
19:15 Rodzinka.pl - serial
20:00 Need for Speed - film sensacyjny
22:20 Polska. Co dalej?
23:35 Umysł w ogniu - dramat

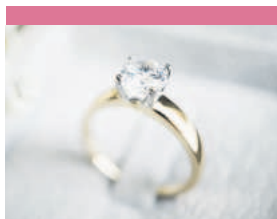
12:45 Top Model

05:50 Bitwa o gości
06:45 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
12:00 Co za tydzień
12:45 Top Model
14:20 Kuchenne rewolucje
15:30 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio
16:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 1. seria
16:55 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio
17:05 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 2. seria
17:50 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio
18:10 Milionerzy
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:30 Lego Masters. Kierunek Polska
20:40 Ścigany - dramat
23:20 300: Początek imperium - dramat

19:30 Państwo w państwie

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:25 Sing 2
13:45 Królowa Śnieżka i Łowca
16:30 Nasz nowy dom
17:30 Awantura o kasę
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport
19:20 Pogoda
19:30 Państwo w państwie
19:55 Mamma Mia! - komedia
22:20 Teściowie - serial
22:50 Teściowie - serial
23:20 Kiler - komedia

06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie

06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie
07:10 Nowe Zwariowane Melodie - serial
07:45 Pinokio
10:05 Ukryta prawda - serial
11:05 Ukryta prawda - serial
12:05 Ukryta prawda - serial
13:05 Ukryta prawda - serial
14:05 Wycieczkowicz - serial
15:05 StreetDance 3D
17:15 Nie kłam, kochanie - komedia
19:25 Unboxing - Wielkie Otwarcie
20:00 Gladiator - dramat
23:25 Nostalgia anioła - dramat

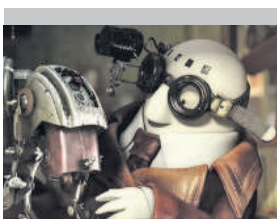
12:00 Jaś Fasola radzi

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Samochody, które podbiły świat - serial
09:00 Znałem Jezusa - serial
10:00 Galileo
11:00 Galileo
12:00 Jaś Fasola radzi - serial
12:05 Naga broń 33 1/3: Ostateczna zniewaga - komedia
13:55 Mroczna wieża
15:55 Uroczysko - serial
16:25 Uroczysko - serial
16:55 Uroczysko - serial
17:25 Uroczysko - serial
18:00 Galileo
19:00 Galileo
20:00 Włatcy móch: One - serial
20:30 Włatcy móch: One - serial
21:00 Gwiazdy Kabaretu
22:00 Zamiana ciał - komedia

08:15 Ranczo

06:35 Kobra - oddział specjalny - serial
07:35 Taki jest świat
08:15 Ranczo - serial
09:15 Ranczo - serial
10:15 Ranczo - serial
11:20 Ranczo - serial
12:20 Ranczo - serial
13:35 Niania w Nowym Jorku - komedia
15:40 Pożyczony narzeczonny - komedia
17:55 Powiedz tak - komedia
20:00 Prawo zemsty - thriller
22:05 Gliniarz z Beverly Hills II - komedia

10:15 Pan Hublot

07:05 Rozmowy (nie)wygodne
08:00 Nabożeństwo luterzańskie w Warszawie
09:05 Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - dokument
10:10 Zabić czas
10:15 Pan Hublot
10:45 Rawhide - serial
11:45 Poczet świrów polskich
12:25 Wilkoń 88 - dokument
13:10 La La Land
15:25 Droga - serial
16:35 Dobry tytuł
17:15 Niedziela z...
18:15 Niedzielne dzieci - film obyczajowy
19:35 Wiadomości kulturalne
20:00 Łowca jeleni - dramat
23:10 Gaudi, wizjoner z Barcelony - dokument

10:55 Wyspy Owce - sekretne piękno

07:25 Korona królów. Jagiellonowie
08:00 W duchu niezależności - dokument
09:00 Wiedźmin - serial
10:05 Historia kuchni polskiej
10:55 Wyspy Owce - sekretne piękno - dokument
11:45 Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego - serial
12:45 Historia w ożywionych obrazach - serial
13:05 Wojownicy czasu
13:50 Tylko dla twoich oczu - film sensacyjny
16:00 Fake czy historia?
16:55 Planeta skarbów
18:00 Tajemnica twierdzy szyfrów - serial
19:00 Sekrety dawnych budowniczych - serial
20:00 Nieznana wojna na Północy - serial
21:05 Matylda - serial
21:55 Matylda - serial
22:40 Upiór - film obyczajowy
23:15 Historia w postaciach zapisana

06:15 Mocni w wierze
06:45 Regal
07:15 Wieluń był pierwszy
07:45 Ocalić od zapomnienia
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Słowo życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 10 obrazów z życia Prymasa - dokument
09:00 Prymas Stefan Wyszyński - serial
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Manna z Nieba
09:30 Don Hoppe - dokument
10:00 Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata
11:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
11:40 Kalina
12:00 Aniol Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do rodaków
13:00 Głos serca - serial
13:45 Fatima, miejsce wybrane przez Maryję
14:00 Oddech Boga - serial
14:50 Muzyczne chwile
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
16:45 Zrozumieć wartość życia - rozmowa z dr Wandą Półtawską
17:00 Natura et Homo
17:30 Sól ziemi
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzną
21:00 Apł Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Retrospekcja
21:45 Stan bezpieczeństwa państwa
21:55 Święty na każdy dzień
22:00 Polskie dziedzictwo
22:30 Muzyczne chwile
22:45 Jak wygrać małżeństwo
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:30 Tam, gdzie Bóg płacze - serial

HITY DNIA

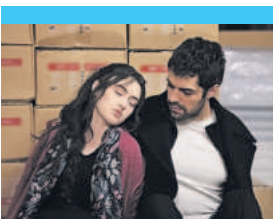
„Gladiator”
(2000 r.) TVN 7 20:00

Cesarz Marek Aureliusz chce uczynić generała Maksimusa swoim następcą. Nie podoba się to prawowitemu dziedzicowi Kommodusowi, który postanawia pozbyć się rywala. Maksimus trafia do niewoli.

„Kiler”
(1997 r.) Polsat 23:20

Nieśmiały 30-lletni taksówkarz Jurek Kiler przez pomyłkę zostaje uznany przez policję za profesjonalnego zabójcę. Absurdalny błąd pociąga za sobą serię nieprawdopodobnych omyłek.

14:00 Wichrowe wzgórze

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Studio Raban
08:00 Akacyjowa 38
08:50 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:50 Serengeti - serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacyjowa 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Miłość
21:40 Postscriptum
22:10 Zwycięstwo za wszelką cenę - dokument
23:20 Balans bieli

16:00 Kolo fortuny

05:30 M jak miłość - serial
06:25 Dobre historie
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa lamie przepisy
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu
12:30 Kolo fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 Na dobre i na złe - serial
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:30 Krew z krwi - serial
23:25 Po miłość - dramat

11:20 Kuchenne rewolucje

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Szpital - serial
15:25 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:38 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 Milionerzy
21:30 12 godzin - film sensacyjny
23:35 Poskromienie złończy - komedia

16:30 Na ratunek 112

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:18 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko - serial
20:20 Szybcy i wściekli 7 - film sensacyjny
23:10 Wanted - Ścigani - film sensacyjny

HITY DNIA

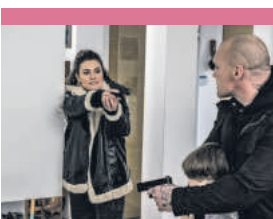
„Szybcy i wściekli 7”
(2015 r.) Polsat 20:20

Rok po ułaskawieniu i powrocie zespołu Doma i Briana do USA pojawia się szukający zemsty Deckard Shaw. Gdy Shaw wysadza dom Toretto, Dominic rozpoczyna współpracę z tajnym agentem rządowym.

„Kler”
(2018 r.) TVN 7 21:00

Trzej księża spotykają się w każdą rocznicę wypadku, który wspólnie przeżyli. Każdy z duchownych ma swoje słabości i ulega ludzkim pokusom.

12:50 Detektywi

06:10 Szkoła - serial
07:10 Szpital - serial
08:15 Ukryta prawda - serial
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:55 Wycieczkowiec - serial
17:55 Szpital - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Wycieczkowiec - serial
21:00 Kler - dramat
23:50 Sherlock Holmes: Gra cieni - kryminał

14:00 Policjantki i policjanci

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
21:40 Equilibrium - film SF
23:50 Krwawy biznes - film sensacyjny

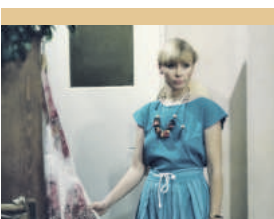
11:00 Nie igraj z aniołem

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
10:00 Zaklinacz dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Zaklinacz dusz - serial
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Angielska robota - film sensacyjny
22:15 Joker - dramat

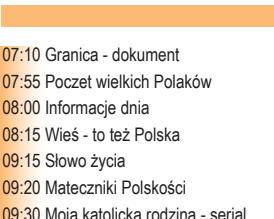
16:50 Znaki szczególne

06:50 Tamte lata, tamte dni
07:20 Dzika muzyka
07:50 Podróże z historią - serial
08:30 Zabić czas
08:35 Pan Hublot
09:05 Rawhide - serial
10:05 Benefis Jana Kantego Pawлуśkiewicza
11:15 Benefis Jana Kantego Pawлуśkiewicza
12:15 Genialny barbarzyńca - dokument
13:10 Informacje kulturalne
13:35 XIX a. fotografo palikimas - dokument
15:00 Mareczku, podaj mi pióro! - komedia
16:50 Znaki szczególne - serial
17:55 Hala odlotów
18:50 Andrew Wyeth. Portret malarza - dokument
20:00 Ułaskawienie - dramat
21:50 Michał Pepol - Kora Nieskończoność
22:55 Łowca jeleni - dramat

11:55 Zmiennicy

06:45 Fake czy historia?
07:40 Przypadek Polski. Polityka i idee
08:00 Stulecie Winnych - serial
08:55 Burmistrz Niepodległości - dokument
09:55 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:20 Bałtyk - dzikie morze - serial
11:15 Spór o historię
11:55 Zmiennicy - serial
13:05 Rękopis znaleziony w Saragossie
16:10 Korona królów
16:40 Sensacje XX wieku
17:45 Tam gdzie moje owce, tam i pasterz - dokument
18:25 Być dla Polski, być dla Polaków - dokument
19:00 Flesz historii
19:30 Stulecie Winnych - serial
20:25 Historia w postaciach zapisana
22:20 Wojna o tron - serial
23:20 Nieznana wojna na Północy - serial

07:10 Granica - dokument

07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:15 Słowo życia
09:20 Mateczniki Polskości
09:30 Moja katolicka rodzina - serial
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
11:30 Warto być ojcem
11:45 Muzyczne chwile
12:00 Aniol Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 W kolorze płomienia - dokument
13:05 Tajemnica Krzywego Lasu - film przyrodniczy
13:25 Słowo życia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Wszystkim i wszędzie - dokument
15:00 ... Na bezdrożach tożsamości. Chaco - dokument
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apeli Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
22:30 Misterium Męki i Śmierci Chrystusa w Kicinie - dokument
23:00 Matusia - siostra Matylda Getter - dokument

Wtorek, 26 listopada 2024

TVP 1

11:35 Korona królów. Jagiellonowie

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska
08:00 Akacyjowa 38
08:50 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata - serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacyjowa 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie
21:05 The Stranger - serial
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:10 Podchorążowie '81. Powrót - dokument

TVP 2

16:35 Familiada

05:35 M jak miłość - serial
06:25 Nasza historia
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem-Buleką
11:55 ZdroWY Plan
12:30 Kolo fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Barwy szczęścia - serial
20:05 Barwy szczęścia - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:30 Głina - serial
23:30 Jackie - dramat

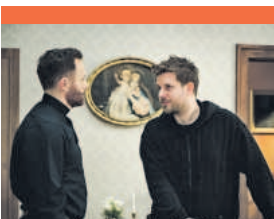
tvn

20:10 Na Wspólnej

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Szpital - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 Milionerzy
21:30 Dziewczyna z pociągu - dramat
23:50 Superwizjer

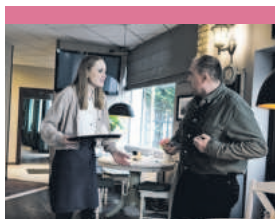
polsat

19:40 Uroczysko

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko - serial
20:10 Transformers: Ostatni Rycerz - film SF
23:40 Looper - Pętla czasu - thriller

7 tvn

13:50 Opowieści małżeńskie

06:10 Szkoła - serial
07:10 Szpital - serial
08:15 Ukryta prawda - serial
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:55 Wycieczkowiec - serial
17:55 Szpital - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Wycieczkowiec - serial
21:00 Niebezpieczny - thriller
23:10 Doktor Sen - horror

4

18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
15:30 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
21:40 Wyspa przetrwania - horror
23:25 Wpół do śmierci 2 - film sensacyjny

HITY DNIA

„Transformers: Ostatni Rycerz” (2017 r.) Polsat 20:10

Transformery od lat odwiedzają Ziemię, aby pomagać ludziom. Z czasem porozumienie między stronami zostało zerwane. Cade Yeager, Edmund Burton oraz Vivian Wembly jednoczą się, aby uratować ludzkość.

„Doktor Sen” (2019 r.) TVN 7 23:10

Dan Torrence jest dorosłym mężczyzną, który spotyka dziewczynkę posiadającą podobne do niego zdolności. Stara się ją chronić przed grupą „Prawdziwy Węzeł”, której członkowie stanowią niebezpieczeństwo dla dzieci obdarzonych mocami.

TV puls

11:00 Nie igraj z aniołem

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
10:00 Zaklinacz dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Zaklinacz dusz - serial
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Wykajdaj - dramat
22:20 Czarny pies - film sensacyjny

TVP KULTURA

06:35 Tamte lata, tamte dni

06:35 Tamte lata, tamte dni
07:15 Dziką muzyką
07:50 Podróże z historią - serial
08:30 Informacje kulturalne
09:00 Znaki szczególne - serial
10:05 Niech żyje taniec
12:05 Andrew Wyeth. Portret malarza - dokument
13:10 Dobry tytuł
13:50 Rękopis znaleziony w Saragossie
17:00 Znaki szczególne - serial
18:15 W poszukiwaniu dobrego filmu
18:55 Fenomen Fogga - dokument
20:00 Wyjeżdżamy
23:10 Ostatni dzień lata - film obyczajowy

TVP HISTORIA

15:55 Sensacje XX wieku

06:40 Spór o historię
07:20 Flesz historii
07:40 Drzwi gniewni - dokument
08:00 Stulecie Winnych - serial
08:50 Tam gdzie moje owce, tam i pasterz - dokument
09:35 Zielony atrament - dokument
10:25 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:55 Wyspy Owce - sekretnie piękno - dokument
11:45 Wojownicy czasu
12:15 Zmiennicy - serial
13:25 Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego - serial
14:25 Wyścig po bombę atomową
15:25 Korona królów
15:55 Sensacje XX wieku
16:55 Moja Polska - rzecz o prezydencie Ryszardzie Kaczorowskim - dokument
17:50 Poczet wielkich hetmanów
18:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
18:50 Stulecie Winnych - serial
19:45 Dezinformacja
20:00 Historia broni - serial
21:05 Rękopis znaleziony w Saragossie

TRAM

06:30 Bądź wierny, idź i pamiętaj - dokument
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Puszcza Białowieska - leśny cmentarz
09:00 Papież Polak do rodaków
09:40 Słowo życia
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Muzyczne chwile
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć
11:50 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Leśne rzeki - dokument
13:00 Dar powołania
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Ukryci w łonie Matki
15:00 Lasy bagienne - dokument
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w obiektywie
16:40 Zdrowie z Bożej Apteki
16:55 Jej misja trwa
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Zostań żołnierzem RP
17:45 Muzyczne chwile
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefontycznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyznę
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Święta Teresa z Lisieux - dokument
23:00 Słuszną walką

HITY DNIA

„Jack, pogromca olbrzymów”
(2013 r.) TVN 21:30

Pradawny spór ożywa, kiedy młody mężczyzna o imieniu Jack przypadkowo otwiera bramę między światem ludzi a przerażającym światem olbrzymów. Te istoty, uwolnione po wielu latach niewoli, usiłują odzyskać władzę.

„Czerwona gorączka”
(1988 r.) TV Puls 22:00

Iwan Danko, moskiewski milicjant zwalczający dilerów narkotyków, w ślad za gangsterem jedzie do Chicago. Tu zostaje mu przydzielony detektyw amerykańskiej policji Art Ridzik.

TVP 1

11:35 Korona królów. Jagiellonowie

05:55 Info poranek
07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Akacja 38
08:50 Ranczo - serial
09:45 Komisarz Alex - serial
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie extra
13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata - serial
14:00 Wichrowe wzgórze - serial
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan
18:25 Reporterzy
18:45 Akacja 38
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Korona królów. Jagiellonowie
20:55 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - mecz: Aston Villa FC - Juventus FC
23:10 Kickboxer: Odwet - dramat

TVP 2

12:30 Kolo fortuny

05:30 M jak miłość - serial
06:20 Pozyteczni.pl
06:55 Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzina (nie od) święta
11:50 Tańcząca ze światem - Chorwacja
12:30 Kolo fortuny
13:15 Miłość i nadzieja
14:05 Va banque
14:35 Na sygnale - serial
15:05 M jak miłość - serial
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:20 Miłość i nadzieja
18:15 Va banque
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia - serial
20:00 Barwy szczęścia - serial
20:35 Przepis dnia
20:50 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:25 Na sygnale - serial
23:00 Nieprawdopodobna - thriller

tvn

20:10 Na Wspólnej

05:55 Ukryta prawda - serial
06:50 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN
11:20 Kuchenne rewolucje
12:15 Ukryta prawda - serial
13:20 Ukryta prawda - serial
14:20 Szpital - serial
15:20 Doradca smaku
15:30 Kuchenne rewolucje
16:35 Ukryta prawda - serial
17:40 Detektywi - serial
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:40 Uwaga!
20:00 Doradca smaku
20:10 Na Wspólnej - serial
20:50 Milionery
21:30 Jack: Pogromca olbrzymów
23:50 Testosteron - komedia

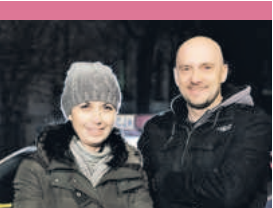
polsat

16:30 Na ratunek 112

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy - serial
09:00 Malanowski & Partnerzy - serial
09:30 Sekrety rodziny - serial
10:30 Dlaczego ja? - serial
11:30 Gliniarze - serial
12:30 Gliniarze - serial
13:30 Gliniarze - serial
14:35 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 - serial
17:00 Gliniarze - serial
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Uroczysko - serial
20:10 Święta Last Minute - komedia
22:10 Pokonać grawitację:
Za kulisami filmu „Wicked”
- dokument
23:00 Ciacho - komedia

7 tvn

11:25 W-11 Wydział Śledczy

06:10 Szkoła - serial
07:10 Szpital - serial
08:15 Ukryta prawda - serial
09:20 Ukryta prawda - serial
10:20 Ukryta prawda - serial
11:25 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:10 W-11 - Wydział Śledczy - serial
12:50 Detektywi - serial
13:50 Opowieści małżeńskie - serial
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial
16:55 Wycieczkowiec - serial
17:55 Zagadki losu - serial
18:55 Ukryta prawda - serial
20:00 Wycieczkowiec - serial
21:00 Nostalgia anioła - dramat
23:50 Dusza towarzystwa - komedia

4

17:00 Policjantki i policjanci

07:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
08:00 Bogaty dom - biedny dom
09:00 Dlaczego ja? - serial
10:00 Dlaczego ja? - serial
11:00 Trudne sprawy - serial
12:00 Trudne sprawy - serial
13:00 Trudne sprawy - serial
14:00 Policjantki i policjanci - serial
15:00 Na ratunek 112 - serial
16:00 Policjantki i policjanci - serial
17:00 Policjantki i policjanci - serial
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i policjanci - serial
20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial
20:30 Sprawiedliwi - Wydział kryminalny - serial
21:40 Wróg u bram - dramat

tv puls

12:55 Zaklinaczka duchów

07:00 Nash Bridges - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial
09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
10:00 Zaklinacz dusz - serial
11:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:00 Nie igraj z aniołem - serial
12:55 Zaklinacz dusz - serial
13:50 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial
15:50 Ranczo - serial
16:55 Ranczo - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Commando - film sensacyjny
22:00 Czerwona gorączka - film sensacyjny

TVP KULTURA

09:05 Znaki szczególne

06:30 Tamte lata, tamte dni
07:10 Dzika muzyka
07:45 Podróże z historią - serial
08:30 Poczet świrów polskich
09:05 Znaki szczególne - serial
10:20 Rękopis znaleziony w Saragossie
13:30 Fenomen Fogga - dokument
14:35 Wydarzenie aktualne
15:20 Chce się żyć - dramat
17:25 Znaki szczególne - serial
18:30 Informacje kulturalne
19:00 Nagrody Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego 2024
20:40 Jesień we Francji - dramat
22:30 Legendy rocka
23:10 Legendy rocka
23:45 Informacje kulturalne

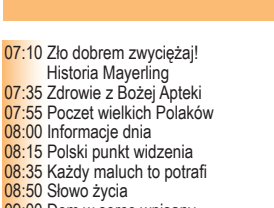
TVP HISTORIA

08:00 Stulecie Winnych

06:55 Arsenal. Magazyn militarno - historyczny
07:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
08:00 Stulecie Winnych - serial
08:50 Moja Polska - rzecz o prezydencie Ryszardzie Kaczorowskim - dokument
09:40 Poczet wielkich hetmanów
10:05 Encyklopedia II wojny światowej - serial
10:35 Wszystkie kolory świata - serial - dokument
11:30 Historia kuchni polskiej
12:15 Zmiennicy - serial
13:25 Sekrety dawnych budowniczych - serial
14:25 Historia broni - serial
15:30 Korona królów
16:05 Sensacje XX wieku
16:55 Dezinformacja
17:10 Walka o głos - dokument
18:10 Fake czy historia?
19:05 Stulecie Winnych - serial
20:00 Nazistowski szwadron wielorybiczny - dokument
20:55 Trzeci front - dokument
22:00 KGB: Tarcza i miecz - serial
23:05 Sensacje XX wieku
23:35 Sensacje XX wieku

TRAM

07:10 Złoty wiek zwyciężaj!
Historia Mayerling
07:35 Zdrowie z Bożej Apteki
07:55 Poczet wielkich Polaków
08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Każdy małuch to potrafi
08:50 Słowo życia
09:00 Dom w serce wpisany
09:30 Sanktuaria polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audiencja generalna Ojca Świętego Franciszka
10:50 Muzyczne chwile
11:00 Naszym powołaniem jest świętość
11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Człowiek przebaczenia i pojednania ks. Michał Rapacz - dokument
12:55 W mecie Mojej szukaj siły i światła
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Misja Szczecin-Kipsing - dokument
15:00 Od zmierzchu do świtu - dokument
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Stefan Kardynał Wyszyński - Trokliwy Duszpasterz Jasnogórski - dokument
17:00 Po stronie prawdy
17:50 Muzyczne chwile
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Przetłumaczył
22:30 Gość oczekiwany - film obyczajowy

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Sprawa, na której kiedyś ci zależało, powróci i będziesz z tego powodu bardzo zadowolony. Myśłami będziesz krążył w przeszłości, może zadzwonisz do swojej dawnej sympatii. By uniknąć rozczarowania pamiętaj, że czas płynie, a ludzie się zmieniają. Pod wpływem walentynkowego klimatu zaczniesz szukać nowych doznań, znajomości. Czy dla przelotnego flirtu warto ryzykować?

WODNIK 20.01-18.02

Szybko okaże się, że w pracy jesteś niezastąpiony. Udzielisz pomocy młodszemu stażem współpracownikom, którzy nie radzą sobie z zadaniami, rozwiążesz konflikt w zespole. Jednym słowem, chcąc nie chcąc, sprawdzisz się, co wiosną może zaowocować awansem. W sprawach sercowych też będzie się działo. Poznasz kogoś na zajęciach sportowych.

RYBY 19.02-20.03

Urlop będzie teraz głównym punktem twoich zainteresowań. Nieważne, czy gdzieś wyjeżdżasz, czy zostajesz w domu, będziesz starał się ze wszystkich sił umilić sobie i otoczeniu ten czas. Beztroska, relaks, zabawa – na tym ci zależy. Kiedy już oderwiesz się myślami od stresów, wymagań szefa, pamiętaj, że masz pewne zawodowe sprawy do załatwienia. I lepiej ich nie odpuszczaj.

BARAN 21.03-20.04

Nabrałeś ostatnio sił i tryskasz optymizmem. Twój dobry nastrój udzieli się otoczeniu, znajomi będą chętnie cię zapraszać, a inni ludzie Ignąć do ciebie. Sukces towarzyski murowany. W pracy przed tobą ważna rozmowa. Skup się na szczegółach, a zyskasz przewagę nad konkurencją. Ktoś z rodziny poprosi cię o pomoc w remoncie lub o transport do lekarza. Wywiąż się z tego.

BYK 21.04-21.05

To do ciebie niepodobne, ale staniesz się zamknięty w sobie i markotny. Uważaj, by nie przegapić nadarzających się szans. Możesz być szczególnie krytyczny, czujny, a mimo to los ci sprzyja. Przełożeni docenią twoją pracowitość i poświęcenie, spodziewaj się więc premii. Najlepiej jak spożytkujesz ją na jakieś przyjemności, by przywrócić dobry nastrój.

BLIŹNIĘTA 22.05-20.06

Gorący okres w pracy. Nie będziesz narzekał na brak zadań, wręcz przeciwnie – nie wiadomo, w co ręce włożyć. Pożytek z tego taki, że więcej zarobisz. Uważaj na to, co i komu mówisz. Wrogowie nie śpią i będą chcieli wykorzystać plotki, by tobie zaszkodzić. Wszelkie sekrety najlepiej po prostu zachować dla siebie. Unikniesz tym samym nieprzyjemnych rozczarowań.

RAK 21.06-22.07

Pora zebrać się, spakować i wyruszyć na urlop. Nic się nie stanie, jeśli przestaniesz pilnować innych na kilka dni. Wyluzuj, nie wymagaj od siebie zbyt wiele. Co więcej, daj sobie pozwolenie na słabość i możliwość zwrócenia się do kogoś o pomoc. Partner będzie dla ciebie opoką, o ile puścisz w niepamięć kłótnie i nieporozumienia. Przypomnij sobie, dlaczego jesteście razem.

LEW 23.07-22.08

Postanowisz właśnie teraz wykorzystać urlop. Pociągać cię będą miejsca oddalone od ludzi, gdzie żyje się innym rytmem, który wyznacza natura. Pochodzić po górach, od schroniska do schroniska? Dobry pomysł, o ile taki sposób regeneracji ci odpowiada. Może podczas podróży coś zwróci twoją uwagę i przerodzi się w nowe hobby? Nie zamykaj się na nowe doświadczenia.

PANNA 23.08-22.09

Nie będziesz w dobrej formie intelektualnej. Unikaj osób, których nie lubisz, nie podejmuj ryzykownych decyzji. Po prostu przeczekaj gorszy czas. Sprawy rodzinne będą wymagały twojego zaangażowania. Koniecznie znajdź czas dla najbliższych, którzy cię potrzebują, to bardzo ważne.

WAGA 23.09-23.10

Dużo będzie się działo, zwłaszcza w sprawach zawodowych. Będziesz mieć poczucie, że nie nadążasz za sytuacją, poczujesz niepokój. Jeśli nie masz ochoty nigdzie wyjeżdżać w weekend, zostań w domu, odpocznij. Zadbaj o to, by się wyspać, wybierz się na długi spacer. Ładuj baterie.

SKORPION 24.10-21.11

Będziesz cieszyć się dobrą formą i doskonałym humorem, staniesz się duszą towarzystwa. W pracy zechcesz podjąć się nowych zadań, poradzisz sobie z nimi bez problemu. Jeśli otrzymasz propozycję wzięcia udziału w szkoleniu, skorzystaj. Poznasz tam kogoś ciekawego.

STRZELEC 22.11-21.12

Tydzień pod znakiem wyciszenia. Unikaj konfliktów, a jeśli czegoś nie rozumiesz, nie żądaj wyjaśnień, tylko poczekaj, aż sytuacja sama się wyklaruje. Także w relacjach z partnerem nie stawiaj spraw na ostrzu noża. Skup się na pozytywnych stronach tego związku.

PRZEPIS TYGODNIA
KREM CZEKOŁADOWY
DO TORTU

Składniki:

- 400 ml śmietanki 36% ,
- 4 łyżki ciemnego kakao,
- 500 g serka mascarpone,
- 150 g cukru pudru,
- 30 g cukru waniliowego.

Od lewej Weronika Rokoszewska, Natalia Olkowska, Amelia Celmer, Kamila Nartowska- uczennice Szkoły Branżowej I Stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu

Sposób wykonania

Śmietankę i serek mascarpone schłodzić w lodówce przez 24h. Śmietankę wymieszać dokładnie z kakao. Dodać mascarpone, cukier waniliowy i przesiany przez sito cukier puder. Składniki ubić. Pod koniec ubijania można dodać opakowane śmietan-fix. Masę schłodzić w lodówce. Przygotowanym kremem czekoladowym obłożyć biszkopt czekoladowy.

Smacznego!

Krzyżówka panoramiczna

Pęd wyrastający z drzewa	Nie ...; nic nadzwyczajnego, nic dziwnego.	Zdarzenie, głównie złe, rozumiane jako dopuszczone		Drobne, pocięte części, kawałeczki.		Stale stanowisko pracy; stała posada.		Spoż.: kotlety, potrawa z mięsa wołowego.	Opada na dno naczyń, zbiorników		Szop czyszciszek					
▶	4					Imię męskie; imię Przegródzkiego, aktora.	▶	2			Pospolity zając					
W tańcu: szybki obrót wokół siebie.		(IX w.), legendarny	▶					We wczesnym średniowie-			▶					
▶	7	Techn.: wirująca część	▶			Zool.: samica konia, mufa,	▶	Miejsce przygotowane	8							
						Potocznie: więzienie.		5	9							
Substancja plastyczna wytwarzana przez pszczoły.	▶				Roln.: wąski pasek nie	▶										
Geogr.: stolica Kanady, nad	▶				Katerina (ur. 1965), niem.	▶										
Liczebnik główny					10											
▶	16		Mit. gr.: piękna	▶				Spoż.: wymyślna potrawa; smakołyk, przysmak.	Kruszący materiał wybuchowy otrzymywany przez	Odzież: kurtka męska z krótkimi połami, wprowadzona						
			Slogan, frazes		11											
Sędzia, rozjemca	▶		▶						Nowotwór złośliwy							
15			14			12		3	▶							
Królowa polska	Lewy dopływ Narwi	Spoż.: mięso z kością z	▶					▶	Ścierany z mebli		Potrząsk na ptaki					
	▶	Reklamowany proszek	▶		1											
Kuguar	▶					Syberyjska rzeka	▶				▶					
▶					6											
					Muz.: mały gliniany dęty instrument muzyczny, przypominają-	▶										
Symbol pokoju	▶			13				Trasa specjalnie wytyczona, zwykle oznakowana.								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Najlepsze życzenia dla jubilatek

REGION ▶ Stanisława Jasińska, Franciszka Pawłowska, Stefania Krajewska i Natalia Podolska są kolejnymi mieszkankami województwa uhonorowanymi Medalem Marszałka Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis. Medale z okazji setnych urodzin, a także życzenia zdrowia i pomyślności składali nestorkom wicemarszałek Aneta Jędrzejewska, wiceprzewodnicząca sejmiku województwa Katarzyna Lubańska i rzecznik prasowa Urzędu Marszałkowskiego Beata Krzemińska

Natalia Podolska z domu Stefańska przyszła na świat 5 listopada 1924 roku w Bodzanowie (powiat włocławski). Miała dwie siostry: Lekadię i Mariannę oraz brata Edmunda, a jej rodzice Jan i Helena prowadzili kilkuhektarowe gospodarstwo rolne. Nestorka uczęszczała do szkoły w Dąbiu Kujawskim (powiat włocławski). W czasie okupacji pani Natalia przez 1,5 roku pracowała w fabryce amunicji na terenie Niemiec. Po wojnie wyszła za mąż za Mariana Podolskiego, zamieszkali w Bydgoszczy i wychowali jednego syna. Do emerytury była zatrudniona w Zachemie. Doczekała się czwórki wnucząt. Jest w dobrej kondycji, lubi czytać gazety i zadziwia bliskich, bo podczas lektury nie musi zakładać okularów.

Stanisława Jasińska z domu Korzycka urodziła się 12 listopada 1924 roku jako najstarsza z czwórki dzieci Mariana i Bolesławy z Andryszewskich. Jej ojciec był stolarzem, a mama wychowywała dzieci i zajmowała się domem. W 1940 roku została skierowana do pracy przymusowej, w trakcie której opiekowała się dzieckiem jednej z niemieckich rodzin w Ciechocinku. Po wojnie pani Stanisława do emerytury również pracowała

w Ciechocinku: w Urzędzie Poczto-Telekomunikacyjnym, spółdzielniach Samopomoc Chłopska i Społem, a ostatnim miejscem jej zatrudnienia była Centralna Składowa Harcerska. W 1948 roku wyszła za mąż za Stefana Jasińskiego, z którym wychowała trójkę dzieci. Nestorka doczekała piątki wnucząt i szóstki prawnucząt. Pani Stanisława uwielbiała podróże, malowała obrazy i uczęszczała na spotkania

uniwersytetu trzeciego wieku. Teraz znajduje się pod opieką córki. Jeszcze latem wychodziła na spacer nieopodal bloku mieszkalnego, ale dziś czas spędza w domu.

Urodzona 23 października 1924 roku Franciszka Pawłowska swoje życie związała z Wielkimi Radowiskami (powiat wąbrzeski). Była jedną z czwórki dzieci Moniki i Macieja Sakowskich, którzy prowadzili gospodarstwo rolne. Okres drugiej

wojny światowej rodzina spędziła w Wielkich Radowiskach. Po wojnie pani Franciszka wyszła za mąż za Wacława Pawłowskiego. Mieli trójkę dzieci: dwie córki – Barbarę i Marię – oraz syna Stanisława. Nestorka zajmowała się domem i wychowaniem dzieci. Razem z mężem, który był szewcem, prowadzili również małe dwuhektarowe gospodarstwo rolne. Pani Franciszka znajduje się obecnie pod opieką rodziny. Docze-

kała piątki wnucząt, czternaściorga prawnucząt i czwórki praprawnucząt. Będąc skarbnicą wiedzy historycznej lubi im opowiadać o dawnych czasach.

Stefania Krajewska przyszła na świat 30 października 1924 roku w Siemoniu jako najmłodsza z siedmiorga rodzeństwa i tam mieszkała wraz z rodzicami zajmującymi się prowadzeniem gospodarstwa rolnego. W czasie okupacji cała rodzina została wywieziona do pracy w niemieckim gospodarstwie rolnym pod Szczecinkiem. W latach sześćdziesiątych pani Stefania pracowała w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w Stablewiczach. Tam poznała męża Feliksa Krajewskiego. Mieli czwórkę dzieci, a nestorka zajmowała się ich wychowaniem i domem dorywczo pomagając w rodzinnym gospodarstwie. Doczekała się trzynastorga wnucząt, piętnastorga prawnucząt i dwójki praprawnucząt. Teraz jest pod opieką córki Anny i jej męża w Stablewiczach.

Kończące sto lat mieszkanki naszego województwa, oprócz medali i życzeń, odebrały również piękne bukiety kwiatów i kosze z prezentami.

(red), fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

Międzywojewódzki Turniej Judo w Gałczewie

REGION ➤ W sobotę 9 listopada 2024 roku w hali sportowej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Gałczewie (powiat golubsko-dobrzyński) po raz trzeci odbył się Międzywojewódzki Turniej Judo z okazji Światowego Dnia Judo. Gospodarzem wydarzenia był Uczniowski Klub Sportowy Kopernik Gałczewo

W zawodach wzięło udział 70 młodych judoków reprezentujących cztery kluby: UKS Kopernik Gałczewo, KS Pomorzanka Wąbrzeźno, Energa MKS Truso Elbląg oraz Kosai Elbląg. Tegoroczne święto judo odbyło się pod hasłem „Wellbeing – dobrostan ciała i ducha.” – To wydarzenie było nie tylko okazją do sportowej rywalizacji, ale także promowaniem zdrowego stylu życia i profilaktyki uzależnień – podkreślają organizatorzy.

Zawodnicy zaprezentowali swoje umiejętności i nieustępliwość na tatami, dając z siebie wszystko w walce o najwyższe miejsca.

– Nasi zawodnicy po raz kolejny pokazali hart ducha i niesamowite umiejętności! Każdy z nich dał z siebie 100%, walcząc o jak najlepsze wyniki – podkreśla Jacek Kozerski, trener UKS Kopernik.

Ostatecznie judocy z Gał-

czewa zdobyli 7 złotych medali, 8 srebrnych i 6 brązowych. I miejsca zdobyli: Witold Witkowski, Alicja Chmielewska, Dominik Barczykowski, Igor Bąk, Maja Serafin, Franciszek Zajac i Katarzyna Fronczyk. II miejsca wywalczyli: Bartosz Kraśniewski, Tymek Bartoszewski, Wikto-

ria Serafin, Oskar Drzażdzewski, Aleksander Wrzesiński, Emilia Łęgowska, Lena Szpadzińska i Adam Rejmanowski. III miejsca: Michał Barczykowski, Hubert Ogrodziński, Dominik Zamorowski, Kacper Gołębiewski, Antoni Rejmanowski i Mikołaj Wrzesiński.

Na turnieju obecni byli policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu. Dla mundurowych była to doskonała okazja, aby spotkać się z młodzieżą i porozmawiać na temat szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Funkcjonariusze przygotowali stoisko, gdzie

młodzi ludzie mogli przypomnieć elementy sprzętu i wyposażenia policyjnego oraz specjalne okulary-narkogogle i alkogogle, dowiedzieli się również, czym zajmuje się na co dzień policja i z jaką odpowiedzialnością wiąże się ta służba.

– Serdeczne podziękowania kierujemy do zawodników za ich determinację i ducha walki, rodziców za wsparcie swoich pociech, sponsorów za wsparcie organizacji turnieju, trenerów za ich zaangażowanie oraz wszystkim, którzy przyczynili się do sprawnego przebiegu wydarzenia. Dziękujemy również funkcjonariuszom KPP w Golubiu-Dobrzyniu oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii za działania profilaktyczne i promowanie życia wolnego od uzależnień – dodają organizatorzy.

(GM)

fot. nadesłane

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Dobra wiadomość dla stulatków!

Przygotowane w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przepisy regulujące mechanizm przyznawania świadczenia honorowego dla stulatków wejdą w życie 1 stycznia 2025 roku. Co to oznacza praktyce? Świadczenie w wysokości 6,2 tys. brutto miesięcznie będzie przyznawane z urzędu i co ważne, corocznie waloryzowane. Prezydent właśnie podpisał ustawę w tej sprawie.

Prezydent podpisał ustawę

Aktualnie comiesięczne świadczenie honorowe dla stulatków przyznawane jest przez prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na mocy decyzji podjętej przez Prezesa Rady Ministrów w 1972 r. – i traktowane jako „świadczenia w drodze wyjątku”. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowało nowe przepisy, które po przejściu całej ścieżki legislacyjnej – już jako ustawa – wejdą w życie 1 stycznia 2025 r. Prezydent Andrzej Duda podpisał właśnie ustawę o świadczeniu honorowym dla stulatków.

Dlaczego to tak ważne?

Ustawa zastąpi obecny, pozaustawowy i prowizoryczny mechanizm przyznawania świadczenia, który działa od ponad 50 lat. Nowe przepisy nie tylko regulują sam mechanizm, ale pozwalają także na waloryzację świadczenia. To ważne, bo zmiany demograficzne sprawiają, że liczba stulatków będzie rosła. Ustawa jest gwarantem świadczenia dla tej coraz liczniejszej grupy.

Dla kogo świadczenie honorowe?

Ustawa przewiduje, że świadczenie będzie wypłacane z urzędu każdej osobie uprawnionej do emerytury lub renty, która ukończyła 100 lat. Dziś w Polsce żyje ponad 6 tys. osób w wieku 100 lat lub więcej. Co ważne, prawo do świadczenia przysługiwać będzie osobom mającym obywatelstwo polskie. Osobom, które nie mają prawa do emerytury lub renty wypłacanych przez organy emerytalne, prawo do świadczenia honorowego przyznawane będzie na wniosek.

Ile wyniesie świadczenie honorowe?

Świadczenie honorowe wyniesie 6246,13 zł brutto miesięcznie i będzie corocznie waloryzowane, po raz pierwszy już od 1 marca 2025 r. Waloryzacja ma się odbywać w marcu na takich samych zasadach, jak waloryzacja emerytur i rent.

Szkoła z Rypina w krajowej czołówce

REGION ➤ Fantastyczne wyniki Szkoły Podstawowej nr 1 w Rypinie, bo tak trzeba nazwać sukcesy rypińskiej młodzieży

Zawodnicy SP1 odnieśli niebywały sukces, zdobywając mistrzostwo województwa kujawsko-pomorskiego w sztafetowych biegach przełajowych w kategorii igrzysk młodzieży szkolnej, obronili tytuł mistrza z ubiegłego roku. Rypin wśród 24 powiatów okazał się najlepszy na mecie.

– Mistrzostwo województwa

dało nam awans do finału krajowego, który odbył się 25 października w Tomaszowie Lubelskim. Drużyna zajęła 10. miejsce w kraju, rywalizując w stawce 18 najlepszych zespołów z Polski. Zawodnicy dali z siebie wszystko, zbudowali również ogromne doświadczenie, biorąc udział w tak wymagających zawodach. Jest to

wynik, który na stałe zapisze się na kartach historii szkoły – relacjonuje Karolina Topolewska.

Skład drużyny SP nr 1: Artur Grubalski, Maciej Zaręba, Mateusz Gadomski, Wiktor Początenko, Olek Bedra, Igor Stański, Jakub Lewandowski. Trener: Karolina Topolewska.

(ak), fot. nadesłane

KALENDARIUM

21 listopada

1939 – Niemcy przekazali Słowacji 700 km² polskich terenów nadgranicznych.

1947 – Reaktywowano Białowiecki Park Narodowy.

1994 – Denominacja złotego: na konferencji prasowej w NBP odbyła się oficjalna prezentacja nowych wzorów monet i banknotów.

2006 – 23 górników zginęło w wyniku wybuchu metanu w KWK „Halemba” w Rudzie Śląskiej.

22 listopada

1918 – Dekretem Józefa Piłsudskiego został powołany urząd Naczelnika Państwa, najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej. Dekret ten ustalał ustrój republikański odrodzonej Polski.

1958 – Telewizja Polska wyemitowała premierowe wydanie programu dla dzieci z serii Miś z okienka.

1995 – Premiera filmu Toy Story, pierwszego pełnometrażowego filmu animowanego zrealizowanego całkowicie przy użyciu techniki komputerowej.

23 listopada

1655 – IV wojna polsko-rosyjska: po przegranej bitwie pod Jezierną Bohdan Chmielnicki został zmuszony do podpisania traktatu zobowiązującego go do udzielenia pomocy Rzeczypospolitej i do zerwania ugody z Rosją.

1918 – Jan Radtke został wybrany na pierwszego polskiego wójta Gdyni.

2008 – W pobliżu granicy gruzińsko-południowoosetyjskiej nieznani sprawcy ostrzelali konwój, w którym jechali prezydenci Micheil Saakaszwili i Lech Kaczyński

24 listopada

1848 – Po ponad dwóch miesiącach w Poznaniu wygasa epidemia cholery, która zabiła 1008 osób na 2400 chorujących.

1904 – Amerykanin Benjamin Leroy Holt skonstruował pierwszy pojazd o napędzie gąsienicowym.

1998 – Z Biblioteki Naukowej PAN w Krakowie skradziono pierwodruk dzieła Mikołaja Kopernika „O obrotach sfer niebieskich”

25 listopada

1764 – W kolegiacie św. Jana w Warszawie został koronowany ostatni król Polski Stanisław August Poniatowski.

1783 – Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych: wojska brytyjskie ewakuowały się z Nowego Jorku, swego ostatniego przyczółka w USA.

1976 – Telewizja Polska wyemitowała premierowy odcinek serialu kryminalnego o7 zgłoś się w reżyserii Krzysztofa Szmagiera.

26 listopada

1939 – Doszło do tzw. incydentu w Mainila, polegającego na ostrzelaniu przez artylerię Armii Czerwonej rosyjskiej wsi leżącej niedaleko wspólnej granicy. Sowietów obciążyli tym Finów, zyskując casus belli do rozpoczęcia wojny zimowej.

1944 – Heinrich Himmler wydał rozkaz zniszczenia krematoriów w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau.

1987 – Minister spraw wewnętrznych Czesław Kiszczak wystosował pismo do prokuratora generalnego PRL, w którym domagał się skrócenia wyroków zabójcom ks. Jerzego Popiełuszki.

27 listopada

1095 – Papież Urban II na synodzie w Clermont wezwał do udziału w wyprawie zbrojnej do Ziemi Świętej (I wyprawy krzyżowej).

1620 – W Warszawie został publicznie stracony niezrównoważony psychicznie szlachcic Michał Piekarski, który 15 listopada usiłował zamordować czekanem króla Zygmunta III Wazę.

2000 – W Norwegii otwarto najdłuższy na świecie tunel drogowy Lardal (24,51 km).

Źródło: wikipedia.org

Turniej strzelecki z okazji święta niepodległości

WĄBRZEŹNO ▶ Od 2022 r. w Zespole Szkół w Wąbrzeźnie działa Szkolne Koło Strzeleckie „Sokole Oko”. Szkoła jako placówka oświatowo-wychowawcza, której zadaniem jest kształcenie oraz wychowywanie dzieci i młodzieży, zobowiązana jest także do rozwijania uzdolnień i umiejętności uczniów dotyczących przyjmowania postaw patriotycznych oraz obronnych

Nauczyciele – opiekunowie SKS „Sokole Oko” – prowadzą zajęcia z uczniami o charakterze treningowo-strzeleckim z użyciem urządzeń pneumatycznych (wiatrówek), w których energia kinetyczna pociśku opuszczającej lufę nie przekracza 17 J. Z uwagi na tematykę zajęć i ich charakter, opiekunami koła są osoby legitymujące się doświadczeniem i przeszkoleniem w zakresie strzelectwa (byli żołnierze i funkcjonariusze Wojska Polskiego oraz Policji, w tym jednym z instruktorów jest osoba posiadająca status Weterana Działów poza Granicami Państwa). Dzięki uczestnictwu w zajęciach, realizowanych w ramach działania wymienionego „koła zainteresowań”, uczniowie uczą się, jak bezpiecznie obchodzić się z urządzeniami imitującymi broń palną, a także nabywają podsta-

wowe umiejętności strzeleckie. Omawiane treningi służą także przybliżeniu uczniom specyfiki codziennej służby żołnierzy czy policjantów i jednocześnie zachęceniu ich do powiązania swojej przyszłej drogi zawodowej ze służbą w tych lub innych uzbrojonych formacjach. Zasadnym jest także podniesienie, że uczniowie ZS Wąbrzeźno

samodzielnie zaprojektowali i wykonali kulochwyty i podpory strzeleckie (w ramach nauki przedmiotu – praktyczna nauka zawodu), a także sami zrealizowali oprawę graficzną koła.

W dniu 6 listopada 2024 r. w Zespole Szkół w Wąbrzeźnie zorganizowano II Międzyszkolny Turniej Strzelecki z okazji

Narodowego Święta Niepodległości. Głównymi ideami organizacji tego przedsięwzięcia, oprócz uczczenia obchodów Narodowego Święta Niepodległości, była integracja środowiska uczniowskiego wąbrzeskich szkół ponadpodstawowych, a także popularyzacja strzelectwa sportowego wśród młodzieży. Zawody odbyły się w sali

treningów strzeleckich SKS „Sokole Oko” ZS w Wąbrzeźnie. Konkurencja polegała na rywalizacji strzeleckiej 5-osobowych reprezentacji wytypowanych z Liceum Ogólnokształcącego im. Zygmunta Działowskiego w Wąbrzeźnie oraz z Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie. Po przeprowadzonej rywalizacji drużyna LO w Wąbrzeźnie uległa o 81 punktów reprezentacji ZS w Wąbrzeźnie. Najlepszą zawodniczką turnieju okazała się uczennica Martyna Jurkiewicz, a najlepszym zawodnikiem – Szymon Peptowski, także z ZS w Wąbrzeźnie. Fundatorem pucharu dla zwycięskiej drużyny był Wojciech Bereza, dyrektor ZS w Wąbrzeźnie. Nagrody dla uczestników ufundowała Fabryki Broni „Łucznik” – Radom Sp. z o.o. oraz dla Gabinetu Komendanta Głównego Straży Granicznej.

(red.), fot. nadesłane

Poszukiwania dzieci

XX WIEK ▶ W 1950 roku w Berlinie otwarto wystawę, z której przebijał obraz radosnych polskich dzieci, mogących cieszyć się pokojem – ledwie 5 lat po zakończeniu krwawej wojny. Wystawa miała jednak dodatkowy cel – odzyskanie dzieci polskich, ukradzionych rodzicom podczas wojny

Po wybuchu wojny Niemcy rozpoczęli swoją „misję” poszukiwania dzieci o aryjskiej krwi i wyglądzie. Wiązało się to z pseudonaukowym przekonaniem Hitlera, że Niemcy stanowią rasę nadludzi i trzeba robić wszystko, by ich krew zachować i nie mieszać z innymi. Powołano do życia organizację pod nazwą Lebensborn. Miała ona za zadanie wyszukiwanie przydatnych do zgermanizowania dzieci i ich oddawanie w ręce niemieckich rodzin.

„Gdziekolwiek napotkacie dobrą krew, macie ją zdobyć dla Niemiec” – mówił Heinrich Himmler w czasie wojny. Aby dziecko zostało zrabowane rodzicom, wystarczyło, że zaobserwowano u niego cechy fizyczne odpowiadające ideałowi niemieckiego nadczłowieka.

Porwanym dzieciom nadawano nowe nazwiska – bezsprzecznie niemieckie, ale bywało, że zachowywano ten sam początek nazwiska, by dziecko szybciej uczyło się nowej tożsamości. Przykładowo Jaś Kowalski mógł zostać Heinzem Kommerem, itd. Aby dzieci nie mogły doszukać się swojej prawdziwej przeszłości, w ich nowych dokumentach fałszowano prawdziwe dane.

Po zakończeniu wojny rozpoczęła się akcja odnajdywania skradzionych dzieci. Często jeszcze na początku lat 50. do Niemiec trafiały listy z Polski, nakazujące zwrot dzieci. Tyśiące polskich dzieci nie wróciło do kraju nigdy. Pod koniec wojny urzędnicy Lebensborn zaczęli niszczyć dokumenty, co uniemożliwiało identyfikację

dzieci.

Rolę poszukiwacza dzieci polskich w Niemczech przejął doktor Roman Hrabar. Był prawnikiem i po wojnie urzędnikiem na Śląsku. Tam zetknął się z problemem porwanych dzieci. Postanowił działać. Wyjechał do Niemiec i przez trzy lata umożliwił powrót do domu tysiącom dzieci. Mimo jego starań udało się odzyskać zaledwie 30 z 200 tysięcy porwanych. Roman Hrabar został uhonorowany orderem uśmiechu. Napisał kilka książek o niemieckiej polityce porwania dzieci. Jedną z nich nazwał „Janczarowie XX wieku”. Tytuł nawiązywał do dawnej Turcji, gdzie także porwano chłopców, by wychowywać ich na wiernych żołnierzy sułtana.

W 1950 roku w Berlinie odbyła się niezwykła wystawa pt. „Dzieci polskie zapraszają”. Wystawa miała pokazać, że już 5 lat po wojnie polskie dzieci mogą bawić się i cieszyć. Jednocześnie wspominała, że w czasie okupacji 1,5 mln dzieci nad Wisłą zostało sierotami. Wystawę otwarto w komunistycznej wschodniej części Berlina. Obecność na niej była obowiązkowa dla niemieckich dzieci. Było to pokazanie do czego może prowadzić wojna. Podczas wystawy Niemiecka Liga Kobiet włączyła się do akcji odzyskiwania dzieci polskich. Dało to kolejnych kilka tysięcy odnalezionych. Najtrudniej akcja odzyskiwania dzieci przebiegała na zachodzie Niemiec.

(pw)

XX wiek

Ostatnia kradzież

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości był dawniej szerszy niż obecnie. Jeszcze przed wojną w powiecie wąbrzeskim istniały aż trzy sądy: w Golubiu, Kowalewie i Wąbrzeźnie.

Obecnie pozostały dwa, a ich zakres prac jest dość ograniczony w stosunku do przedwojennych. W 1930 roku w sądzie w Golubiu doszło do niemałego skandalu, gdy jedna z oskarżonych chciała

publicznie popełnić samobójstwo.

W styczniu 1930 roku do Golubia ściągnięto 28-letnią mieszkankę Brodnicy – Zofię Kitowską. Kobieta miała odpowiadać za kradzież. Była

to jej 19. rozprawa sądowa, a wszystkie dotyczyły kradzieży. Tym razem prokurator był bardzo surowy. Zażądał kary 3,5 roku więzienia. Gdy kobieta kolejnego dnia stawiała się na sali rozpraw, czuła się wyraźnie źle. Zaczęła kaszleć, dostała spazmów. Okazało się, że wypita lizol. Był to środek do dezynfekcji sal w sądzie i udało jej się go... ukraść. Dzięki szybkiej interwencji lekarskiej kobietę udało się ocalić. Trafiła jednak na rok do więzienia.

(pw)

XX wiek

Święto gniewu

15 sierpnia znany jest obecnie jako święto wojskowe. W 1937 roku w Lipnie i całej Polsce obchodzono go jako Święto Czynu Chłopskiego. Ze świętem miał jednak mało wspólnego, ponieważ rozpoczął falę strajków chłopskich. Polała się krew, a los chłopów dalej nic nie znaczył dla polityków.

W sierpniu 1920 roku los Polski wisił na włosku. Armia Czerwona posuwała się naprzód, dochodząc do linii Wisły. W tym momencie doszło do przełamującej bitwy pod Warszawą i kontrofensywy polskiej. Wielką rolę w wojnie odegrali chłopci, którzy rzucili pracę przy żniwach i ruszyli na front. Był to wielki zryw polskiej wsi.

Niestety kolejne lata były dla chłopów pasmem rozczarowań. Politycy nie kwapili się z realizacją obietnic. W Polsce duże połacie ziemi należały do bogatych ziemian. W polityce dominował obóz zwolenników Józefa Piłsudskiego, dla którego chłopci nie byli zbyt

ważni. Postanowiono więc przypomnieć o istnieniu mieszkańców wsi. 15 sierpnia 1937 w całej Polsce zorganizowano Święto Czynu Chłopskiego.

W Lipnie chłopci zebrali się na Placu 11 Listopada o godzinie 10. Odbyła się msza, a później spotkanie, na którym nastroje były skrajne. W Lipnie na tym obchody zakończono. W wielu innych powiatach po 15 sierpnia wybuchły protesty. Zostały krwawo stłumione. Zginęło 44 chłopów. 5 tysięcy aresztowano. Policja niszczyła w majestacie prawa gospodarstwa.

(pw)

XX wiek

Kury na medal

Mała wieś Bogucin w powiecie lipnowskim przed wojną mogła cieszyć się zaszczytnym mianem medalisty w konkursach drobiarskich.

W majątkach ziemskich w okolicach Lipna hodowano przeróżne zwierzęta. Dominował chów koni, świń i owiec. W majątku Bogucin profesjonalna hodowla zagrodowa kur została założona w 1924 roku. Założyła ją Halina Wilanowska. Powstały dwa nowoczesne kurniki według wzoru amerykańskiego oraz sprowadzono specjalny inkubator. W majątku hodowano zielononóżki oraz rasę Rhode Island, która popularnie nazywana jest karmazynami. Pani Halina zdobywała wie-

le medali za swoje kury. Otrzymała nagrody na wystawach we Włocławku i Toruniu. Najbardziej prestiżowe było wyróżnienie na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu w 1929 roku. Jak oceniano kury? Liczyła się m.in. nieśność. Rekordowy karmazyn z hodowli z Bogucina zniósł 192 jaja w rok. W majątku przyjmowano także osoby chętne do nauki hodowli. Wymagano jednak ukończenia przynajmniej 4 klas szkoły powszechnej.

(pw)

XX wiek

Po prąd

Pod koniec lat 30. prąd płynący w kablach lipnowskich mieszkań pochodził z Płocka.

Elektryfikacja na terenie byłej Kongresówki nie była sprawą prostą. Przez wiele lat w małych miasteczkach prąd można było kupić od właścicieli prywatnych elektrowni. Dopiero w latach 30. rozpoczęły się postępy nad budową wielkich elektrowni w naszej okolicy. Lipno miało czerpać prąd z Włocławka, ale totalną klępką i skandalem zakończyły się plany współpracy przy budowie elektrowni z kapitałem szwedzkim.

Pozostał Płock, gdzie inwesto-

wano w elektryfikację. Lipno było pierwszym przystankiem ekspansji płockiej elektrowni na inne tereny. Wielkie plany elektrowni obejmowały elektryfikację całego powiatu lipnowskiego, ale przeszkodziła im wojna. Projektowano na przykład budowę linii do Sierpca, Drobin i Wyszogrodu. W Płocku budowano wielki kocioł, który potrafił wytworzyć 18 ton pary na godzinę o ciśnieniu 22 atmosfer i temperaturze 400 stopni.

(pw)

Wpływ historii na współczesność

WYWIAD ▶ Nasza rubryka historyczna nie jest przeznaczona na anonse prasowe o najnowszych wydarzeniach w gospodarce morskiej, ale jest chyba idealnym miejscem, gdzie możemy pokazać jak wydarzenia z przeszłości potrafią kłaść się cieniem na obecne poczynania. Publikujemy rozmowę z Piotrem Orfinem z Kowalewa Pomorskiego na temat ostatnich wyzwań z jakimi mierzy się jego zespół oceny ryzyka operacyjnego podczas wierceń morskich jego teksańskiej firmy wiertniczej Noble Drilling z Houston

Kilka dni temu w odwiedzanych przez znawców tematu nośnikach medialnych pojawiła się informacja, iż w drodze do Polski znajduje się platforma wiertnicza Noble Resolve. Takie rzeczy umykają niezauważone, a warto im się przyjrzeć, a to chociażby ze względu na to, że nie należą do częstych.

– Noble Resolve jest platformą typu samo podnośnego, to znaczy taką, która ma możliwość zmiany pozycji dzięki holownikom – opowiada Piotr Orfin z zawodu kapitan żegluga wielkiej i jednocześnie górnik morski, z zamiłowania pasjonat historii Gолubia-Dobrzynia i II wojny światowej. – Aby tak się stało, platforma musi podnieść nogi i wtedy staje się trójkątnym statkiem. Po przybyciu na pozycję i opuszczeniu nóg na dno morza platforma staje się fabryką stojącą nad wodą. Zrozumiałym jest, iż głębokość, na której platforma może stać, jest czynnikiem limitującym jej możliwości i dla Noble Resolve ten parametr wynosi 110 metrów. Platforma przybywa do Polski, do rejonu, w którym po raz pierwszy zostanie dokonany odwiert rozpoznawczy, a mówimy tu o akwenie szeroko pojętego awanportu Świnoujścia, a bardziej oględnie mówiąc na wprost wyspy Wolin. Licencję na prace rozpoznawcze w tym terenie otrzymała od naszych władz firma Zenith Energy Ltd. Nie bez znaczenia jest fakt, iż cały projekt nie został firmie zlecony, a jest raczej optymistycznie spekulacyjnym założeniem firmy Zenith Energy. Notowana na Głównym Rynku Londyńskiej Giełdy Papierów Wartościowych, posługuje się kapitałem inwestorów z Oslo, a także inwestorów ze Stanów Zjednoczonych. Spółka generalnie poprzez odkrywanie nowych złóż generuje przychody dla swoich wierzycieli w sektorze energetycznym. Takie działania z powodzeniem wykorzystuje we Włoszech, Tunezji i Stanach Zjednoczonych. Strategicznie ze względu na zapotrzebowanie firma koncentruje się na nabywaniu praw do ewentualnej możliwości produkcji energii w Azji Środkowej, Ameryce Północnej i Europie. Dostęp do własnych

i niezależnych od nikogo źródeł surowców energetycznych był i jest jednym z priorytetów naszych władz, stąd wizyta i prace Noble Resolve tłumaczą się samo przez się. Czego można się po pracach spodziewać? Na pewno nie należy wpadać w hurraoptymistyczną wersję stawiania się polskim Kuwejtem. Taki scenariusz przyszło nam już przerabiać w przypadku pożaru odwiertu w Karlinie i spekulacyjnym założeniu o pokładach gazu łupkowego. Jedną jednak cechą obecnego odwiertu ma wspólną z Karlinem, a mianowicie można spodziewać się podobnego, niewielkiego złoża. W całym tym jednak zagadnieniu przede wszystkim chodzi o obalenie długo obowiązującej geologicznej teorii, mówiącej o tym, że obszar naszego kraju był wielokrotnie zaangażowany tektonicznie, co spowodowało, iż produkty gazowe i ciekłe nie zostały zatrzymane w górotworze. We współczesnym świecie wiertaczy i geologów tego typu poglądy są już od ponad pół wieku uważane za przestarzałe. Wierząc w okolicach Wolina, wiertacze będą próbowali dowieść, że skoro na Dolnym i Górnym Śląsku mamy do czynienia z węglem kamiennym, to powstałe podczas przetwarzania nagromadzonej flory i fauny w węgiel kamienny produkty uboczne, jak ropa i gaz ziemny, jako lżejsze i bardziej mobilne powędrowały do warstwy wyższej. Dlatego największe sukcesy w odkryciach tych surowców gazowych i płynnych dokonano na poziomach zalegających powyżej pokładów węgla, to znaczy w Europie i USA w basenach permskich, a w Arabii Saudyjskiej w wapieniach kredy.

Z taką właśnie strukturą geologiczną, czyli obszarem, gdzie występują liczne wysady solne, przebijające kilkukilometrowe osady mezozoiczne i docierające do samej powierzchni, mamy do czynienia w rejonie nazywanym Niecką szczecińską – łódzko – mogileńską. Niecka to teren odchodzący od Szczecina w kierunku południe-południowy wschód, tyle wiemy, bo to łatwo zaobserwować doświadczonym geologom. Jednak na północ od Szczecina sprawy komplikuje

woda i historia.

W okalających Szczecin zbiornikach wodnych i Bałtyku wstępne rozpoznanie magnetyczne i sonarowe terenu przyszłego odwiertu ujawniło niebywałą ilość zakłóceń na dnie morza. Po bliższej analizie, prowadzącej rozpoznanie kaszubskiej firmie MEWO Subsea Solution, łatwo udało się określić, iż w tym rejonie zalega kilkadziesiąt dużych niewybuchów, pochodzących z okresu II wojny światowej. Firma robiąca rozpoznanie nie podjęła się próby datowania tych obiektów i wskazania skąd one się tam wzięły, a tu w sukurs przychodzi wiedza historyczna.

– W okresie II wojny rejon Świnoujścia przez długi okres cieszył się reputacją miejsca niedotkniętego działaniami zbrojnymi – opowiada o historii Piotr Orfin. – Oczywiście w porcie i mieście stacjonowały jednostki marynarki, wojsko, sztaby i okręty. Ze sztabów najważniejszy był Morski Komendant Pomorza kmdr Johannes Rieve, który jednocześnie był dowódcą Twierdzy Świnoujście. Z początkiem 1945 roku, kiedy wojna zbliżyła się do miasta, port stał się podstawą dla działań logistycznych. Korzystały z niego wojska broniące linii Odry oraz uchodźcy, dla których zorganizowano 32 ośrodki repatriacyjne. Celem zabezpieczenia tych zadań od strony morza dowództwo Kriegsmarine oddelegowało do Świnoujścia wydzielone siły morskie. Na początku marca port stał się miejscem schronienia dla pancernika kieszonkowego Lützow. Do pancernika dołączyły 2 inne duże okręty, pancernik kieszonkowy Admiral Scherr i stary pancernik szkolny Schlesien. Zadaniem tego zespołu było aktywne wspieranie sił niemieckich ogniem artylerii głównej i średniej, sił które broniły pasa wybrzeża od Koszalina do Świnoujścia. Dodatkowo przez chwilę w Świnoujściu pojawił się również krążownik Prinz Eugen. Takie nagromadzenie nawodnych ciężkich sił bojowych nie umknęło uwadze aliantów, a już na pewno ostrzeliwani Rosjanie zauważyli padające pociski o wadze średnio 330 kg. Admiralica

brytyjska nie mogła przegapić takiej okazji i zignorować obecności takiego zespołu bojowego zaledwie o dobę żegluga od podejść do portu w Antwerpii. Twórca idei nalotów dywanowych marszałek Harris z RAF, na swojej 60-punktowej liście miast przeznaczonych do zniszczenia nigdy nie ujął Świnoujścia. W tym przypadku zrobiono jednak dla miasta wyjątek, zgodnie z zasadą głoszoną przez samego Harrisa: „Oni zasiali wiatr, niech więc teraz zbiorą burzę”. Już w dniu 12 marca 1945 roku podczas nalotu na Świnoujście 8. Armia Powietrzna USA wysłała 671 bombowców i 412 myśliwców eskortujących, które zbombardowały miasto, port i Redę portu 1609 tonami bomb. Tyle właśnie ton bomb spadło na statki w porcie, obiekty portowe, place składowe i dzelnice przemysłowe. W bombardowaniu zatopiono statki: „Jasmund”, „Hilde”, „Ravensburg”, „Heiligenhafen”, „Tolima”, „Andros” i duży parowiec „Hapag Cordillera”, który był używany jako statek noclegowy. W mieście zniszczono całe kwartały zabudowy. Szacuje się, iż zginęło 14 tysięcy mieszkańców, uciekinierów, jeńców wojennych i przymusowych robotników, i oczywiście członków załóg. Niestety celu nie osiągnięto mimo, że zakres pokrycia takiego nalotu dywanowego to 15000 m2. Uderzenie było wymierzone za bardzo na północ. Stało się więc tak, że okręty przeżyły i już następnego dnia wyszły ostrzeliwać Rosjan. Jedynie pancernik kieszonkowy Admiral Scherr odszedł z końcem miesiąca do Kilonii, a ciężki krążownik Prinz Eugen odszedł 8 kwietnia 1945 do Kopenhagi. Alianci nie odepuszcili, przyjęli nieco inną zasadę realizacji ataku i wymierzili precyzyjne uderzenie w dniu 13 kwietnia. Zła widoczność spowodowała jednak odwołanie wyprawy. Podobnie stało się 15 kwietnia, ale już 16 kwietnia wszystko poszło zgodnie z planem. Tego dnia 18 bombowców Avro Lancaster z osławionego dywizjonu „Dambusters” – No. 617 RAF, niosących 14 pojedynczych, ciężkich bomb Tallboy i 16 bomb po 440 kg, zaatakowało precyzyjnie i na dobre unieruchomiło „Lützowa”

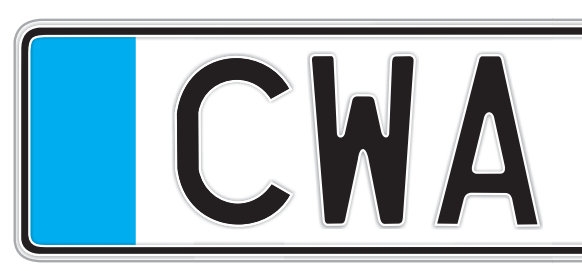
w wodach Kanału Piastowskiego. Podobnego losu uniknął stary pancernik Schlesien, ale tylko chwilowo, jak się niebawem okazało. Już za kilkanaście dni okręt ten wszedł na zrzucaną na torze wodnym angielską minę morską. Załoga doholowała Schlesien do płytszej części świnoujskiego portu i umiejętnie balastując, posadziła go na dnie. Okręt miał szansę uniknięcia wywrotki i szansę przeżycia wojny. Jako ciekawostkę przypomnijmy, że wraz ze swoim bliźniakiem Schlezwig-Holstein wspólnie rozpętały wojnę, ostrzeliwując Hel. Rosyjskie samoloty szturmowe wydaje się, nie zrozumiały intencji Kriegsmarine i 5 maja 1945 roku tak skutecznie zbombardowały okręt, że ten wypalił się całkowicie. Można byłoby powiedzieć, że tak dokonała się historia, ale po wszystkich tych bombardowaniach w wodach portu i zatoki pozostało jeszcze bardzo dużo niewybuchów, które czasami wychodzą okazyjnie, a czasami w wyniku szerszej akcji pojawiają się masowo. Prace związane z modernizacją i pogłębieniem kanałów przyniosły spektakularne odkrycia. Cytując raport 8. Flotyli Obrony Wybrzeża, wykryto 5,3-tonową bombę Tallboy, 12 bomb głębinowych DN11, miny Mark IV, a razem przez szereg lat licząc z amunicją, około 23 tysiące sztuk niewybuchów. Należy się więc cieszyć, że nareszcie robi się z tym porządek.

Wracając do istoty wiercenia, być może obowiązujące założenie jest słuszne i tych złóż nie będzie. Jednak niejedną raz w naukach geologicznych przekonano się, że przyjęte założenia okazały się błędne. I z tego chociażby powodu powinny być sprawdzone. Aby to się mogło wydarzyć, to oprócz woli, pieniędzy i wiedzy potrzebne jest również dobre planowanie i przygotowanie wariantu A i nieodwołnego w przypadku działań górniczych na morzu w warunkach „zaminiowania” wariantów B i C, a takimi właśnie zagadnieniami zajmuje się grupa NORMS z Noble Drilling w Houston.

**Rozmawiał
Szymon Wiśniewski**

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Budowlane

Remonty

Remonty malowanie gładzie, ocieplanie, regipsy itp... Tel. 885 810 599

Rolnictwo

Inne

Kukurudzę w kolbach sprzedam. Lipno 739 149 021

Zwierzęta

Przyjmujemy zapisy na kurczaki brojlery, waga od 3-4 kg Odbiór około 20.11.2024 r. Cena 7,50/KG Tel. 696-774-698

Kultura i rekreacja

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie
ul. Matejki 11 B
tel. 56 688 18 21

Wąbrzeski Dom Kultury
ul. Wolności 47
tel. 56 688 17 27

Centrum Sportu i Rekreacji
ul. Tysiąclecia 3
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 16 36

Oświata

Zespół Szkół
Ogólnokształcących
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3
ul. Tysiąclecia 1
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2
im. Jana Pawła II
ul. Wolności 30
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 18 23

Przedszkole Miejskie. Bajka
ul. Żeromskiego 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 92

Przedszkole Alpido
ul. Marii Konopnickiej 13
87-200 Wąbrzeźno
kom. 604 238 767

Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy we Wroniu
Wronie 28
tel. 56 461 06 11

Poradnia Psychologiczno-
-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 21 75

Zespół Szkół Zawodowych
ul. Żeromskiego 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 13 52

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 44
tel. 56 688 24 52

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 32
tel. 56 689 04 00

Dom Pomocy Społecznej
ul. Pod Młynik 4a
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 03 71

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. 1 Maja 61
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki
Ciepłej Wodociągów
i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie
ul. Tysiąclecia 8
tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Apteka Majowa
ul. Mickiewicza 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 620 04 49

Apteka Pod Arniką
ul. Wolności 10
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 26 55

Apteka Stokrotka
ul. Niezłaskowskiego 8
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 12 94

Apteka Dbam o Zdrowie
ul. Wolności 38
87-200 Wąbrzeźno
tel. 73 669 77 73

Apteka PULS VI
ul. Niezłaskowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 477 01 25

NZOZ Przychodnia
Specjalistyczna "REMEDIUM"
ul. Matejki 2A, 87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89 lub tel. 56 687 17 87

Apteka Przyjazna
ul. Wolności 46
87-200 Wąbrzeźno
Tel. 56 651 06 50

Niepubliczny Zakład
Opieki Zdrowotnej
Nowy Szpital
w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 27
tel. 41 240 1701

Przychodnia Lekarska
"Amicus" N.Z.O.Z.
ul. Grudziądzka 58
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 16 46

NZOZ Zespół Lekarski
„Medicus” Swarczewicz-Bejger
Ewa, Swarczewicz Tomasz
ul. Pruszyńskiego 10,
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 08 87
tel. 56 687 30 22
tel. 56 687 30 23

Przychodnia Lekarska
Świat Zdrowia Neuca Med
ul. Niezłaskowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 03 58

Niepubliczny Specjalistyczny
Zakład Opieki Zdrowotnej
"Endomed"
ul. Plac Jana Pawła II
lokal nr 9
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 696 91 36
tel. 668 577 066

Przychodnia Medycyny
Rodzinnej w Sitnie
Sitno 37
tel. 56 688 14 91

Przychodnia KEMED
ul. Matejki 20c
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 00 20

Remedium SC Indywidualna
Praktyka Lekarska Ewa
i Cezary Zapałowicz
ul. Matejki 2A
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89
tel. 56 687 17 87

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Św. Floriana 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 689 09 00
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Wolności 28
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 72 00
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 18
tel. 56 688 45 00
Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
Wolności 44
tel. 56 688 24 51 do 57
Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Wolności 27
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 33 15

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Wolności 44
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie
ul. Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

Urząd Gminy Wąbrzeźno
ul. Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

PKS Dworzec Autobusowy
ul. 1 Maja 51
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 14 62

Urząd Gminy Dębowa Łąka
Dębowa Łąka 38
tel. 56 688 49 10

Urząd Gminy Książki
ul. Bankowa 4
tel. 56 688 81 67

Urząd Gminy Płużnica
Płużnica 60
tel. 56 687 52 00

Urząd Gminy Ryńsk
ul. Mickiewicza 21
87-213 Ryńsk
tel. 56 687 75 00

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Krew jest bezcenna!

POWIAT ➤ 22–26 listopada to Dni Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża – przypomina Oddział Rejonowy PCK w Wąbrzeźnie

„Każdy ma coś, co może dać innym”. Są jednak prezenty absolutnie bezcenne, których wartości nie da się wycenić żadną miarą. Mimo upływu lat nie wynaleziono nic, co mogłoby zastąpić krew – jest wyjątkowa i niezbędna. W 2023 roku zarejestrowano ponad 640 200 dawców krwi i uzyskano wynik ponad 1,5 miliona donacji. Dla uhonorowania takich właśnie postaw ustanowiono Dni Honorowego Krwiodawstwa przypadające między 22 a 26 listopada.

Organizacją, która jako pierwsza podjęła się propagowania idei dzielenia się krwią, był Polski Czerwony Krzyż. Początki historii polskiego krwiodawstwa sięgają 1935 roku – wtedy PCK rozpoczął zorganizowaną działalność na rzecz krwiolecznictwa, wtedy też powstał pierwszy w Polsce Instytut Pobierania i Konserwacji Krwi w Warszawie. Prawie 90 lat temu z inicjatywy PCK otwarto pierwszy w Polsce Instytut Przetaczania i Konserwacji Krwi w Warszawie, który wówczas był jedną z najlepszych placówek tego typu w Europie. Instytut był nie tylko miejscem badań nad konserwacją krwi, transfuzją, ale też przyczynił się do szerzenia idei krwiodawstwa.

Pierwsze Kluby Honorowych Dawców Krwi PCK powstały 65 lat temu. Impulsem do stworzenia Klubów HDK była masowa i spontaniczna akcja oddawania krwi, na rzecz pomocy ofiarom powstania węgierskiego w 1956 r. Obecnie w Polskim Czerwonym Krzyżu działa 696 Klubów HDK PCK. Zrzeszonych w nich jest 18 481 krwiodawców, w tym 29% z nich stanowią kobiety (5424 krwiodawczyń). PCK wciąż stara się

zachęcić jak najwięcej osób (także młodych) do podzielenia się swoją krwią z innymi.

Przed pobraniem ważne jest, aby wypaść się, zjeść lekki (ważne) posiłek, pić dużo wody i unikać nadmiernego wysiłku. Następnie zgłaszamy się do najbliższej stacji krwiodawstwa, gdzie poddani będziemy badaniu i to wszystko. Oddawanie krwi jest absolutnie bezpieczne. Jednorazowo można pobrać ok. 450 ml pełnej krwi, co nie powinno zająć nie dłużej niż 10 minut. Mężczyźni mogą oddać krew maksymalnie 6 razy w ciągu roku, kobiety zaś – nie więcej niż 4 razy. Dawcą krwi może zostać osoba pełnoletnia (między 18. a 65. rokiem życia), zdrowa, o wadze powyżej 50 kg.

Przeciwwskazania do oddania krwi to m.in.: przebyta żółtaczka zakaźna, choroby autoimmunologiczne, układu krążenia, układu nerwowego, układu endokrynnego, choroba nowotworowa; przebyte zawały i udary; nadciśnienie tętnicze.

Można wyróżnić także czasowe przeciwwskazania do oddania krwi, a są to m.in. ciąża i laktacja, przebyta operacja w ostatnich 6 miesiącach, choroby zakaźne, zabieg akupunktury i wykonanie tatuażu, okres odczulania w alergii czy zabieg stomatologiczny lub kosmetyczny, w wyniku którego doszło do naruszenia powłok skórnych. Oddawanie krwi podczas miesiączki również nie jest możliwe (dawcą krwi można zostać 3-4 dni od momentu jej zakończenia).

Zabieg pobrania krwi lub jej składników jest bezbolesny. Niektórzy mogą odczuwać chwilowy dyskomfort podczas wprowadzania

igły do żyły, nie trwa to jednak dłużej niż kilka chwil. Po oddaniu krwi również nie powinno być żadnych przykrych doznań, pod warunkiem zastosowania się do wskazań personelu medycznego.

Honorowym Dawcom Krwi przysługują szereg przywilejów i uprawnień (między innymi odliczenie darowizny na cele krwiodawstwa w zeznaniu podatkowym). Oprócz bezpłatnych badań krwi, dawcy mogą liczyć m.in. na dwa wolne dni w pracy oraz słodki poczęstunek. Dużo ważniejsze wydaje się być jednak coś zupełnie innego

– świadomość, że w ciągu niecałogo kwadransa możemy uratować komuś życie. Odznaki, o których mowa powyżej wraz z legitymacją „Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi” wydaje Polski Czerwony Krzyż, na podstawie danych przekazanych przez jednostkę organizacyjną publicznej służby krwi, w której dawca krwi oddał krew lub jej składniki o objętości uprawniającej do nadania tej odznaki.

Krew jest najcenniejszą substancją w organizmie człowieka. Jest lekiem, którego niczym nie można zastąpić. Niezbędna jest w wielu

stanach zagrożenia życia (masywne krwotoki, urazy, wypadki) jak również w leczeniu niedokrwistości towarzyszącej wielu chorobom w tym nowotworowym.

– Dni Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża to dobra okazja do podziękowań dla regularnych dawców krwi, dlatego wszystkim krwiodawcom (byłym i obecnie oddającym krew), a szczególnie zrzeszonym w wąbrzeskim Klubie Kropelka bardzo, bardzo serdecznie dziękujemy – podsumowuje wąbrzeski oddział PCK.

Oprac. B. Walas
OGŁOSZENIE

IG.6845.24.2024.JG

INFORMUJĘ,

iz zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145) **został wywieszony** na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Wąbrzeźno przy ulicy Wolności nr 18 oraz zamieszczony na stronie internetowej miasta www.bip.wabrzezno.com (w zakładce „Ogłoszenia, informacje - Wydział Inwestycji, Gospodarki Gruntami i Planowania Przestrzennego”) w dniu 21 listopada 2024 r. **wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia na okres 3 lat** pod ustawienie pojemników na odpady komunalne.

- część działki ewidencyjnej nr 512/12 o łącznej powierzchni 64,10 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Sienkiewicza, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00010090/2,
- część działki ewidencyjnej nr 493/4 o powierzchni 23,00 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Matejki, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00010090/2,
- część działki ewidencyjnej 483/30 o powierzchni 20,00 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Matejki, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00005085/6,
- część działki ewidencyjnej 380/11 o powierzchni 38,00 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Żeromskiego, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00010090/2,
- część działki ewidencyjnej 363/34 o powierzchni 35,00 m² położonej w obrębie 2 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Grudziądzkiej, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00018915/8,
- część działki ewidencyjnej 508/18 o powierzchni 23,00 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Sienkiewicza, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00010090/2,
- część działki ewidencyjnej 60/45 o powierzchni 11,00 m² położonej w obrębie 3 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Krasieńskiego, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00023673/7,
- część działki ewidencyjnej 656/5 o łącznej powierzchni 5,00 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Wolności, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00023673/7,
- część działki ewidencyjnej 657/8 o powierzchni 6,40 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Wolności, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00023671/3,
- część działki ewidencyjnej 159 o łącznej powierzchni 2,50 m² położonej w obrębie 5 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Jasnej, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00021267/4,,
- część działki ewidencyjnej 357/3 o powierzchni 3,00 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Generała Pruszyńskiego, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00022178/0,
- część działki ewidencyjnej 301 o powierzchni 3,00 m² położonej w obrębie 2 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Słowiczej, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00019914/8.

Burmistrz
mgr Tomasz Zygnarowski

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Od 90 lat na straży bezpieczeństwa i zdrowia

REGION ▶ Zakład Ubezpieczeń Społecznych obchodzi swoje 90-lecie. Został powołany do życia przez prezydenta Ignacego Mościckiego 24 października 1934 roku. Od samego początku swojej działalności nie tylko zarządzał ubezpieczeniami, ale również podejmował szerokie działania na rzecz poprawy zdrowia. Dziś kontynuuje tę misję, m.in. poprzez prewencję rentową w ramach rehabilitacji leczniczej

Od 1996 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej. – Co roku z bezpłatnego pobytu w ośrodkach oraz z zabiegów i zajęć w ramach tego programu korzysta kilkadziesiąt tysięcy osób. W 2023 roku z rehabilitacji leczniczej ZUS-u skorzystało ponad 48,4 tys. osób, w tym niemal 20 tys. mężczyzn oraz ponad 28,4 tys. kobiet. Najwięcej osób rehabilitowanych było z powodu chorób narządu ruchu – w systemie stacjonarnym 33,4 tys., a w systemie ambulatoryjnym 6 tys. W I półroczu 2024 roku z rehabilitacji skorzystało już 28,3 tys. osób, z czego 1,6 tys. osób z województwa kujawsko-pomorskiego – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Rehabilitacja z ZUS ma na celu poprawę stanu zdrowia osób, których schorzenia są najczęstszą przyczyną niezdolności do pracy. Do tych niedyspozycji zalicza się m.in. problemy z narządem ruchu, zaburzenia głosu, choroby układu

krążenia, schorzenia psychosomatyczne, takie jak zaburzenia nerwicowe, a także dolegliwości układu oddechowego oraz nowotwory gruczołu piersiowego.

O skierowaniu na rehabilitację leczniczą oraz jej formie decyduje lekarz orzecznik ZUS. Rehabilitacja może odbywać się w systemie ambulatoryjnym, co oznacza 24 dni zabiegowych bez noclegu w ośrodku znajdującym się w miejscu zamieszkania. Istnieje również możliwość rehabilitacji stacjonarnej, podczas której ubezpieczony może spędzić w sanatorium ponad trzy tygodnie.

Ośrodki rehabilitacyjne znajdują się w całej Polsce, w tym w wielu uzdrowiskowych miejscowościach, takich jak np. Krynica-Zdrój, Muszyna, Ustroń, Krynica Morska, Stegna i Ciechocinek. Zainteresowanie wyjazdami jest duże, zwłaszcza że osoby skierowane do ośrodków przez ZUS nie ponoszą żadnych kosztów związanych z rehabilitacją, wyżywieniem ani zakwaterowaniem. Leczenie jest w pełni finansowane przez Zakład, który pokrywa również

koszty dojazdu do sanatorium i z powrotem, do wysokości ceny biletu najtańszego środka komunikacji publicznej.

Kto może skorzystać z rehabilitacji leczniczej?

Z rehabilitacji leczniczej mogą skorzystać osoby, które są zagrożone długotrwałą niezdolnością do pracy, a jednocześnie rokują odzyskanie tej zdolności poprzez skorzystanie z leczenia. Na rehabilitację mogą zostać skierowane osoby ubezpieczone w ZUS-ie lub pobierające rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy, zasiłek chorobowy czy świadczenie rehabilitacyjne po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego. Z programu, który ma na celu poprawę kondycji zdrowotnej, mogą skorzystać także emeryci, pod warunkiem, że są aktywni zawodowo i podlegają ubezpieczeniom społecznym. Prawo do rehabilitacji leczniczej ma również osoba na rencie socjalnej

przyznanej na czas określony, jeśli jednocześnie podlega ubezpieczeniom społecznym lub ma

prawo do zasiłku chorobowego bądź świadczenia rehabilitacyjnego.

Od czego zacząć?

Procedurę ubiegania się o wyjazd do sanatorium warto rozpocząć od wizyty u lekarza prowadzącego. Może to być zarówno lekarz pierwszego kontaktu, jak i specjalista. To on wypełni wniosek o rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej (formularz PR-4). Następnie wniosek należy złożyć w ZUS-ie lub przesłać go pocztą. Warto dodać, że jeśli lekarz wypełni wniosek o rehabilitację podczas wizyty, ma możliwość przesłania go w formie elektronicznej za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych/eZUS.

– Do wniosku należy dołączyć dokumentację medyczną z przebiegu leczenia. Kolejnym krokiem jest badanie przeprowadzane przez lekarza orzecznika ZUS, który oceni, czy po rehabilitacji w ośrodku pacjent ma szansę na odzyskanie zdolności do pracy. Następnie Zakład wyśle zawiadomienie o skierowaniu na rehabilitację,

które określa termin pobytu, adres ośrodka oraz najważniejsze informacje dotyczące organizacji turnusu rehabilitacyjnego. Jeśli dokumentacja medyczna będzie wystarczająca do wydania orzeczenia o potrzebie wyjazdu, ZUS może skierować pacjenta do ośrodka w tzw. trybie zaocznym. W takim przypadku bezpośrednie badanie ubezpieczonego przez lekarza orzecznika nie będzie konieczne – tłumaczy rzeczniczka.

Lekarz orzecznik ZUS może skierować na rehabilitację leczniczą nie tylko na wniosek lekarza, u którego pacjent się leczy, ale także podczas kontroli zwolnienia lekarskiego, na którym aktualnie przebywa chory, albo podczas badania, gdy stara się o świadczenie rehabilitacyjne czy rentę z tytułu niezdolności do pracy. W razie odmowy skierowania na rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS na wniosek lekarza leczącego można wnieść sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu w ciągu 14 dni od otrzymania orzeczenia.

(red)

Region

Ponad 16,4 tys. wniosków o wakacje składkowe

Do ZUS wpłynęło ponad 16,4 tys. wniosków o wakacje składkowe od przedsiębiorców z województwa kujawsko-pomorskiego. W całym kraju, w okresie od 1 do 12 listopada, złożono ponad 333 tys. wniosków. Najwięcej z nich pochodzi z województwa mazowieckiego (58 tys.), natomiast najmniej z województwa opolskiego (6,7 tys.).

Od 1 listopada 2024 r. mikroprzedsiębiorcy wpisani do rejestru Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) oraz komornicy sądowi mogą składać wnioski o zwolnienie z opłacania składek na własne ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy. – Zwolnienie będzie możliwe w jednym, wybranym przez siebie miesiącu każdego roku kalendarzowego. W bieżącym roku z tej możliwości można skorzystać jedynie w grudniu, pod warunkiem, że wniosek wpłynie do ZUS-u do końca listopada – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Zainteresowanie wakacjami składkowymi jest spore. Tylko w ciągu 12 dni w województwie kujawsko-pomorskim przedsiębiorcy złożyli ponad 16,4 tys. wniosków, w całym kraju 333 tys. Szacowana liczba wniosków o wakacje składkowe za grudzień br., która może wpłynąć w tym roku to około 2 mln, na Kujawach i Pomorzu niemal 89,4 tys.

Warunki skorzystania z wakacji składkowych

Z wakacji składkowych mogą skorzystać komornicy sądowi oraz osoby wpisane do rejestru CEIDG, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą lub zatrudniają do 9 osób (tzw. mikroprzedsiębiorcy), pod

warunkiem spełnienia określonych kryteriów. W szczególności odnosi się to do rocznego limitu przychodu, który w 2023 lub 2022 roku nie może przekroczyć równowartości 2 milionów euro w złotych. Ponadto łączna kwota pomocy publicznej otrzymanej w ciągu ostatnich 3 lat nie może przekroczyć 300 tys. euro (pomoc de minimis).

Jakie składki sfinansuje budżet państwa

Zwolnienie obejmuje składki od najniższej podstawy wymiaru, która obowiązuje osobę prowadzącą działalność. Ulga nie dotyczy składki zdrowotnej ani składek, które przedsiębiorca jest zobowiązany opłacać za inne

osoby, takie jak pracownicy, zleceniobiorcy czy współpracownicy. Składki objęte zwolnieniem będą finansowane z budżetu państwa i będą wliczane do przyszłej emerytury lub renty. Należy również pamiętać, że ulga ta stanowi pomoc de minimis, co oznacza, że w składanym wniosku przedsiębiorca będzie zobowiązany do podania informacji na temat innych form pomocy publicznej, z których korzystał.

Jak i kiedy złożyć wniosek

Wniosek o wakacje składkowe (RWS) może być złożony wyłącznie w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy PUE/eZUS, przez przedsiębiorcę lub jego pełnomocnika – wyłącznie

z konta płatnika. Wniosek należy złożyć na miesiąc przed planowanym okresem zwolnienia. Wszystkie informacje dotyczące wniosku będą dostępne na koncie płatnika w systemie PUE/eZUS. Dodatkowo ZUS wyśle powiadomienie o nowej wiadomości dotyczącej wniosku na podany przez przedsiębiorcę adres e-mail lub numer telefonu, które zostały zarejestrowane na koncie PUE/eZUS. W przypadku częściowego zwolnienia lub braku ulgi, ZUS wyda odpowiednią decyzję, która zostanie przekazana na konto płatnika w systemie PUE/eZUS. Od tej decyzji przysługuje prawo odwołania się do sądu za pośrednictwem ZUS.

(red)

Kto cieszy się wysokimi emeryturami?

REGION/KRAJ ▶ W Polsce nie brakuje osób, których świadczenia przekraczają kilkanaście tysięcy złotych. Niektóre wypłaty sięgają nawet 20 czy 30 tys. zł. Najwyższa emerytura w kraju wynosi ok. 48,7 tys. zł brutto, podczas gdy najniższa to zaledwie 2 grosze. W województwie kujawsko-pomorskim najwyższa emerytura to niemal 37,9 tys. zł brutto, natomiast najniższa wynosi 6 groszy

Po marcowej waloryzacji znacznie wzrosła liczba osób pobierających emeryturę przekraczającą 7 tys. zł brutto. – W marcu 2023 roku wynosiła ona 258,8 tys., natomiast w marcu bieżącego roku osiągnęła wartość 473 tys., co oznacza wzrost o 82,7 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym. Emerytury w wysokości ponad 10 tys. zł brutto pobiera 91,3 tys. osób, w tym 3,7 tys. seniorów, których świadczenie przekracza 15 tys. zł brutto. Największy odsetek świadczeniobiorców, wynoszący 11,7 proc., otrzymuje emeryturę w przedziale od 2 600,01 zł do 3 tys. zł brutto – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Osoby otrzymujące wysokie emerytury to seniorzy, którzy zdecydowali się na przejście na świadczenie w późniejszym wieku, mając jednocześnie długi staż pracy oraz wysokie zarobki. Najwyższa emerytura w kraju, wypłacana przez ZUS, wynosi ok. 48,7 tys. zł brutto.

– Otrzymuje ją emeryt ze Ślaska, który zakończył swoją karierę zawodową w wieku 86 lat, po udowodnieniu ponad 67-letniego okresu pracy. Kolejnym rekordzistą jest mężczyzna, który przeszedł na emeryturę w wieku 85 lat i 8 miesięcy, mając niemal 60 lat stażu pracy. Jego świadczenie, wynoszące ponad 40,8 tys. zł brutto, wypłaca I oddział ZUS w Warszawie. Na trzecim miejscu w rankingu najwyższych emerytur znajduje się emerytka z Bydgoszczy, która otrzymuje najwyższą w Polsce emeryturę przyznaną kobiecie, wynoszącą niemal 37,9 tys. zł brutto. Pracowała na swoje świadczenie przez 61 lat, kończąc karierę zawodową w wieku 81 lat – dodaje rzeczniczka.

W województwie kujawsko-pomorskim wysokie świadczenia wypłaca nie tylko bydgoski, ale także toruński ZUS. 83-letni emeryt co miesiąc otrzymuje 23,1 tys. zł brutto. Na przestrzeni całego życia przepracował ponad 45 lat, a na

emeryturę przeszedł 14 lat po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, czyli w wieku 79 lat.

Emerytury w groszowej wysokości

Minimalna emerytura, która od marca wynosi 1780,96 zł brutto, nie jest najniższym świadczeniem wypłacanym przez ZUS. Obecnie najniższa kwota, jaką otrzymuje emerytka z oddziału ZUS w Biłgoraju, wynosi zaledwie 2 grosze za jeden dzień pracy. W województwie kujawsko-pomorskim najniższą emeryturę, wynoszącą 6 groszy wypłaca bydgoski ZUS. Otrzymuje ją kobieta, która przez całe życie przepracowała jedynie 3 miesiące na umowie zlecenia. Z kolei oddział ZUS w Toruniu wypłaca symboliczną emeryturę w wysokości 26 groszy za 17 dni pracy.

Niestety, liczba emerytur poniżej najniższej gwarantowanej kwoty (1780,96 zł brutto) nieustannie rośnie. W marcu 2023 roku wynosiła ona 368,5 tys., a w marcu 2024 roku już 403,8 tys., co

stanowi wzrost o 9,6 proc. Warto pamiętać, że prawo do minimalnej gwarantowanej emerytury przysługuje osobom, które osiągnęły powszechny wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn) oraz udowodniły wymagany staż pracy (20 lat w przypadku kobiety, 25 lat w przypadku mężczyzny). Należy przy tym pamiętać, że okres nieskładkowy może stanowić maksymalnie 1/3 okresów składkowych. Jeżeli na przykład kobieta udowodniła co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a wyliczona wysokość emerytury wyniesie 1000 zł brutto, to zostanie ona podwyższona do kwoty minimalnej emerytury, która obecnie wynosi 1780,96 zł brutto. Jeżeli natomiast nie udowodni 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, to emerytura będzie jej wypłacana w wyliczonej kwocie 1000 zł brutto.

Warto skorzystać z porad doradcy emerytalnego

Nie istnieje przepis, który nakładałby obowiązek przejścia na emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn). Jest to indywidualna decyzja każdej osoby, w którym momencie swojego życia chce skorzystać z przysługujących uprawnień emerytalnych. – Decyzja o zakończeniu aktywności zawodowej jest jedną z najważniejszych w życiu, dlatego warto podjąć ją świadomie. Zachęcamy do rozmowy z doradcą emerytalnym przed złożeniem wniosku i podjęciem ostatecznej decyzji o przejściu na zasłużony odpoczynek. Taki specjalista nie tylko obliczy przewidywaną wysokość emerytury przy pomocy kalkulatora emerytalnego, ale także przeprowadzi symulacje wysokości świadczenia, które pokażą, o ile emerytura wzrośnie, jeśli zdecydujemy się na dłuższą pracę – dodaje Krystyna Michałek.

(red)

Region

Wracasz do pracy po urlopie macierzyńskim?

Rodzice dzieci w wieku od 12 do 35 miesięcy, którzy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego wracają do pracy, mogą ubiegać się o świadczenie „Aktywni rodzice w pracy”, gdy opiekę nad dzieckiem przejmuje babcia lub niania. Do tej pory do ZUS wpłynęło 107,6 tys. wniosków o to świadczenie, z czego w województwie kujawsko-pomorskim złożono 5,6 tys. wniosków.

– Świadczenie „Aktywni rodzice w pracy” jest skierowane do pracujących rodziców wychowujących dzieci w wieku od 12 do 35 miesięcy, które nie uczęszczają do żłobka, klubu dziecięcego ani przedszkola, oraz nie są pod opieką dziennego opiekuna. Wysokość świadczenia wynosi 1500 zł miesięcznie na każde dziecko, a w przypadku dzieci z odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności kwota ta wzrasta do 1900 zł – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

O świadczenie „Aktywni rodzice w pracy” mogą ubiegać się rodzice, opiekunowie faktyczni, rodzice zastępczy oraz osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, pod warunkiem posiadania ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Oznacza to,

że muszą być zatrudnieni na przykład na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub prowadzić własną działalność gospodarczą. Aby otrzymać świadczenie, należy wykazać minimalny poziom przychodów, od których odpłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (minimalny poziom podstawy wymiaru składki). Świadczenie przysługuje, gdy łączny przychód obojga rodziców lub opiekunów wynosi co najmniej 100 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę, co stanowi tzw. warunek łączonego poziomu aktywności zawodowej. Należy pamiętać, że podstawa wynagrodzenia każdego z rodziców nie może być niższa niż 50 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę, a w przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą i korzystających z preferencyjnych składek – 30 proc.

100 proc. minimalnego wynagrodzenia dla jednego rodzica

Osoby samodzielnie wychowujące dziecko nie muszą udowadniać aktywności zawodowej drugiego rodzica. Wymagane jest jednak, aby w ich przypadku podstawa składek emerytalno-rentowych nie była niższa niż 100 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Aktywni rodzice w pracy – nie tylko dla osób ubezpieczonych w ZUS

Osoby pracujące wyłącznie na podstawie umowy o dzieło nie mają prawa do świadczenia „Aktywni rodzice w pracy”, ponieważ od takich umów nie są odprowadzane składki do ZUS. Warto podkreślić, że świadczenie to przysługuje nie tylko osobom ubezpieczonym w ZUS, ale także tym, które posiadają ubezpiecze-

nie emerytalno-rentowe rolników, pracując w służbach mundurowych na podstawie stosunku służbowego, a także tym, które pobierają zasiłek macierzyński, chorobowy, opiekuńczy, wyrównawczy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy zgodnie z Kodeksem pracy.

Wniosek można złożyć wyłącznie w formie elektronicznej

Rodzice mogą ubiegać się o świadczenie „Aktywni rodzice w pracy” wyłącznie w formie elektronicznej. Do wyboru mają jeden z czterech dostępnych kanałów: platformę eZUS/PUE ZUS, aplikację mobilną mZUS, bankowość elektroniczną oraz portal Emp@tia. Świadczenie zostanie wypłacone na konto bankowe rodziców, którzy samodzielnie decydują o jego wykorzystaniu.

W danym miesiącu rodzice mogą skorzystać tylko z jednego świadczenia

W ramach programu „Aktywny rodzic” do wyboru są trzy opcje: „Aktywny rodzic w pracy”, „Aktywnie w żłobku” oraz „Aktywnie w domu”. Jeśli zostanie przyznane jedno z tych świadczeń, to za ten miesiąc nie przysługuje na to samo dziecko rodzinny kapitał opiekuńczy ani dofinansowanie żłobkowe. Program umożliwia korzystanie z jednego świadczenia na dziecko w danym miesiącu, jednak w zależności od sytuacji, takiej jak brak pracy, zatrudnienie czy rozpoczęcie uczęszczania przez dziecko do przedszkola, rodzice mogą wielokrotnie zmieniać rodzaj wsparcia. Program „Aktywny rodzic” można łączyć ze świadczeniem 800 plus na dzieci.

(red)

Sukcesy młodych szachistów

WYDARZENIE ▶ W minioną sobotę w Sali Kolumnowej Wąbrzeskiego Domu Kultury odbył się III Turniej Szachowy o Puchar Burmistrza Wąbrzeźna oraz IX Turniej o Puchar Starosty Powiatu Wąbrzeskiego

Do rywalizacji przystąpiło 73 szachistów, reprezentujących kluby nie tylko z naszego województwa, ale także z Opola, Konina, Nowego Miasta Lubawskiego i Lubawy. Do rywalizacji przystąpiło także 10 szachistów z Wąbrzeźna. Zawody przeprowadzono w czterech grupach wiekowych: do 8, 11,

14 lat oraz w grupie OPEN.

Bardzo dobrze zaprezentowali się młodzi szachiści, trenujący w Wąbrzeskim Domu Kultury. W grupie do 11 lat Krzysztof Kubacki zajął III miejsce wśród chłopców, a Hanna Sumińska wśród dziewcząt. W grupie do 14 lat Igor Kubacki zajął III miejsce.

W kategorii dziewcząt Marcelina Smycz zajęła drugą lokatę, a Wiktoria Winiarska trzecią. Sukcesy młodych szachistów będą dopingiem do dalszej pracy. W najważniejszej grupie zwyciężył Kacper Kacprzak, reprezentujący UKS RODŁO Opole. Sędzią głównym był sędzia międzynarodowy

i prezes Kujawsko-Pomorskiego Związku Szachowego Jarosław Wiśniewski.

Organizacja turnieju była możliwa dzięki przyznanej dotacji na zadanie publiczne pt. „Organizacja działań w zakresie wspierania kultury fizycznej i sportu na terenie miasta Wąbrzeźna w 2024

roku” oraz dotacji Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie. Szczególnie podziękowania należą się załodze WDK za atmosferę i pomoc w organizacji tych szachowych zmagania.

(ak)
fot. nadesłane

Sporty walki

Judocy na topie

9 listopada br. odbył się III Międzywojewódzki Turniej Judo z okazji Światowego Dnia Judo w Gałczewie.

Zawodnicy sekcji judo Klubu Sportowego „Pomorzanka” Wąbrzeźno uczestniczyli w turnieju zorganizowanym z okazji 164. rocznicy urodzin twórcy tej dyscypliny prof. Jigoro Kano. W turnieju uczestniczyło 70 zawodników z czterech klubów, tj. UKS Kopernik Gałczewo, MKS Energa Truso Elbląg, Kosai Elbląg oraz KS Pomorzanka Wąbrzeźno. Nasi zawodnicy zajęli miejsca pierwsze, które wywalczyli: Witold Rytel, Ziemowit Rytel i Franciszek Zając; drugie: Wojciech Zieliński, Jakub Moskal, Wiktoria Dorawa i trzecie: Przemysław Dorawa.

Tegoroczne święto judo odbyło się pod hasłem „Wellbeing – dobrostan ciała i ducha”. To wydarzenie było nie tylko oka-

zją do sportowej rywalizacji, ale także promowaniem zdrowego stylu życia i profilaktyki uzależnień.

– Gratulacje dla zawodników, był to udany start naszych judoków. Podziękowania dla klubu UKS Kopernik Gałczewo, Judo Gałczewo za zaproszenie do udziału w turnieju, rodziców za wspieranie i dopingowanie swoich pociech – komentuje udział w wydarzeniu trener Jacek Kozerski. Natomiast gratulacje za przygotowanie zawodników do turnieju należą się trenerowi, a judokom słowa uznania za wolę walki i stawanie na stopniach podium.

Oprac. B. Walas
fot. nadesłane

WĄBRZEŹNO-CWA.PL

Znajdziesz nas również na:

Wąbrzeźno-CWA

@wabrzeznoCWA

